

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
2005-2008**

ΣΥΝΟΨΗ

Η αυξανόμενη ένταση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, όπως προκύπτουν από την παγκοσμιοποίηση του οικονομικού συστήματος, την απώλεια ανταγωνιστικότητας και τις αρνητικές δημογραφικές εξελίξεις, έχουν καταστήσει σαφές ότι το status quo δεν αποτελεί επιλογή. Η Ευρώπη καλείται να ανταποκριθεί στην πρόκληση με μια σειρά μεταρρυθμίσεων που θα την βοηθήσουν όχι μόνο να κερδίσει το χαμένο έδαφος, αλλά και να ανακτήσει την υπεροχή της στη γνώση, στην τεχνολογία, στην οικονομική αποτελεσματικότητα, όπως και στο κοινωνικό επίπεδο, προωθώντας την κοινωνική συνοχή και προστατεύοντας το περιβάλλον. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας (ΣτΛ) αποτυπώνει τις προτεραιότητες και προτείνει τις κατευθύνσεις στις οποίες θα πρέπει να κινηθούν οι μεταρρυθμίσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ειδικότερα προβλήματα του κάθε κράτους μέλους. Στα πλαίσια της πρόσφατης αναθεώρησης της ΣτΛ, τα κράτη μέλη ανέλαβαν τη δέσμευση να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.) Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων για το διάστημα 2005-2008 (ΕΠΜ) σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που συμφωνήθηκαν και εγκρίθηκαν στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Μαρτίου και Ιουνίου 2005 αντίστοιχα, και δημοσιεύθηκαν σαν Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές (COM2005/141).

Στόχος του ελληνικού ΕΠΜ είναι η ενίσχυση της Απασχόλησης, της Ανάπτυξης και της Κοινωνικής Συνοχής. Το πρόγραμμα συγκεντρώνει σε ένα ενιαίο κείμενο τις μεταρρυθμίσεις που σχεδιάζει και υλοποιεί η Κυβέρνηση τα επόμενα τρία χρόνια (με απώτερο ορίζοντα το 2010) στους τομείς των Δημοσίων Οικονομικών, των Διαρθρωτικών (μικροοικονομικών) Αλλαγών, καθώς και στην Απασχόληση, Κατάρτιση και Εκπαίδευση. Η εκπόνηση του ΕΠΜ στηρίχθηκε στη βάση ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης, που προσβλέπει στην ανάπτυξη της υγιούς ιδιωτικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας. Οι λέξεις-κλειδιά, πίσω από το τρίπτυχο αυτό, είναι η αύξηση της παραγωγικότητας, η συγκράτηση του πληθωρισμού και η τόνωση της απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, οι προτεραιότητες είναι:

- (α) Η **αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας και η εξασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών**, με άμεση προτεραιότητα τον περιορισμό του ελλείμματος κάτω από το 3% μέχρι το τέλος του 2006 και περαιτέρω περιορισμό του τα επόμενα χρόνια.
- (β) Η **αύξηση της παραγωγικότητας**, μέσα από την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στη λειτουργία των αγορών, τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και την προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης.
- (γ) Η **βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος**, η ενίσχυση του ανταγωνισμού, το άνοιγμα των αγορών, η αύξηση της εξωστρέφειας και η αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης της χώρας ως πόλου έλξης επενδυτικών δραστηριοτήτων με προοπτικές επέκτασης στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- (δ) Η **αύξηση της απασχόλησης**, η μείωση της ανεργίας, καθώς και η αποτελεσματικότερη λειτουργία των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με μια σειρά από στοχευμένες δράσεις που περιορίζουν παράλληλα τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η δομή του ΕΠΜ διαμορφώθηκε ως εξής: καταρχάς αναλύονται οι παρεμβάσεις που αφορούν τη βιωσιμότητα των Δημοσίων Οικονομικών και στη συνέχεια οι διαρθρωτικές αλλαγές στις Αγορές Προϊόντων (βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, άνοιγμα αγορών, δράσεις για την εξωστρέφεια και εμβάθυνση της εσωτερικής αγοράς). Κατόπιν, το

ΕΠΜ αναφέρεται στις δράσεις για την προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης ενώ επιμέρους κεφάλαια υπάρχουν για τις Αγορές Κεφαλαίου, το Περιβάλλον και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, την Περιφερειακή και Κοινωνική Συνοχή, καθώς και την Επανάδρυση της Δημόσιας Διοίκησης. Τέλος γίνεται εκτενής αναφορά στα μέτρα και τις δράσεις που αφορούν την Απασχόληση-Κατάρτιση-Εκπαίδευση. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με την ανάλυση των συνεργιών που αναμένονται μεταξύ του ΚΠΣ 2000-2006 και του ΕΣΠΑ 2007-2013 με το ΕΠΜ.

Η διαμόρφωση του ΕΠΜ ξεκίνησε το Μάρτιο του 2005, και αποτέλεσε αντικείμενο εκτενούς διαλόγου. Στην προσπάθεια αυτή, εκτός από τα αρμόδια Υπουργεία που στα πλαίσια του εθνικού συντονισμού, συνέβαλλαν με τα επιμέρους προγράμματα τους, πολύ σημαντική υπήρξε και η συμβολή των Κοινωνικών Εταίρων, των Περιφερειών, καθώς και Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών. Πολύτιμη ήταν επίσης η καθοδήγηση της Ε.Ε. μέσω των συναντήσεων της Economic Policy Committee, αλλά και της ειδικής αποστολής της, που επισκέφθηκε την Ελλάδα στις 18-19/07/05. Στη συνάντηση αυτή συμμετείχαν οι εκπρόσωποι των Υπουργείων και των Κοινωνικών Εταίρων. Το προσχέδιο του ΕΠΜ δόθηκε στη δημοσιότητα και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών στις 14/09/05 δίνοντας τη δυνατότητα ευρύτερου διαλόγου. Τέλος, το ΕΠΜ παρουσιάστηκε και συζητήθηκε, στις 4/10/05, στις Επιτροπές Οικονομικών και Ευρωπαϊκών Κοινοτικών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Το ΕΠΜ θα υποβληθεί στην Ε.Ε. στις 15/10/05, ενώ θα παρουσιαστεί και θα συζητηθεί στην Economic Policy Committee στις 16/11/05. Η εποικοδομητική συνεργασία που επιτεύχθηκε κατά την προετοιμασία και υποβολή του προγράμματος δεν περιορίζεται ασφαλώς ως εδώ, αλλά αναμένεται να συμβάλλει ουσιαστικά και στην παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων με απώτερο σκοπό την επίτευξη των εθνικών στόχων αλλά και την ευρύτερη επιτυχία της αναθεωρημένης ΣτΛ σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αθήνα, Οκτώβριος 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. Εισαγωγή**
- 2. Βιωσιμότητα των Δημοσίων Οικονομικών**
 - 2.1 Πρόσφατες Εξελίξεις και Προοπτικές
 - 2.2 Το Προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2006
 - 2.3 Διαρθρωτικές Παρεμβάσεις
 - 2.4 Μακροχρόνια Βιωσιμότητα των Δημόσιων Οικονομικών
- 3. Διαρθρωτικές Αλλαγές στις Αγορές Προϊόντων**
 - 3.1 Επιχειρηματικό Περιβάλλον
 - 3.1.1 Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
 - 3.1.2 Βιομηχανία
 - 3.1.3 Τουρισμός
 - 3.2 Άνοιγμα των Αγορών και Ενίσχυση του Ανταγωνισμού
 - 3.2.1 Θεσμικές Παρεμβάσεις – Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές
 - 3.2.2 Κλάδοι Δικτύων
 - 3.2.3 Αποκρατικοποιήσεις
 - 3.2.4 Προστασία των Καταναλωτών
 - 3.3 Δράσεις για την Εξωστρέφεια
 - 3.4 Εμβάθυνση της Εσωτερικής Αγοράς
- 4. Κοινωνία της Γνώσης**
 - 4.1 Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) – Καινοτομία
 - 4.2 Επενδύσεις σε Ανθρώπινο Κεφάλαιο
 - 4.3 Εκπαίδευση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- 5. Αγορές Κεφαλαίου**
- 6. Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη**
- 7. Περιφερειακή και Κοινωνική Συνοχή**
- 8. Επανίδρυση της Δημόσιας Διοίκησης**
- 9. Απασχόληση – Κατάρτιση – Εκπαίδευση**
 - 9.1 Προτεραιότητες Πολιτικής
 - 9.2 Κύριες Τάσεις και Προκλήσεις
 - 9.3 Μέτρα και Πολιτικές

9.3.1 Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση

9.3.2 Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

10. Η Συμβολή του ΚΠΣ 2000-2006 και του ΕΣΠΑ 2007-2013 στο ΕΠΜ 2005-2008

10.1 Η Στρατηγική με Ορίζοντα την Ολοκλήρωση του Γ ΚΠΣ

10.2 Σχεδιασμός για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013

10.2.1 Αναπτυξιακό Όραμα και Βασικές Προτεραιότητες του ΕΣΠΑ στο Πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Διαβούλευσης

10.2.2 Διαρθρωτικές Αλλαγές στο Επίπεδο της Διαχείρισης και Εφαρμογής των Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1: Ο Πολιτισμός στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων

Παράρτημα 2: Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»

Παράρτημα 3: Η Στρατηγική της Ελλάδας για τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

1. Εισαγωγή

Η δημοσιονομική προσαρμογή και η επιτάχυνση της διαδικασίας διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αποτελούν τις βασικές προτεραιότητες της Ελληνικής Κυβέρνησης στη μετα-ολυμπιακή περίοδο, καθώς η χώρα καλείται να αντιμετωπίσει σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Η δημοσιονομική επέκταση που ακολούθησε την είσοδο της χώρας στην Ο.Ν.Ε., η οποία οφείλεται σε ένα βαθμό στις ανάγκες προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων, όχι μόνο δεν αποτυπώθηκε επακριβώς στα επίσημα στοιχεία, αλλά οδήγησε σε αδιέξοδο και δεν μπορεί να συνεχισθεί. Παράλληλα, οι σημαντικές καθυστερήσεις στην προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών κατέστησαν την Ελλάδα, σε πολλούς τομείς, ουραγό, με ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες στην παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα.

Για να διατηρηθούν οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα τους δημοσιονομικούς στόχους, εφαρμόζεται ένα διαφορετικό μίγμα πολιτικής. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης στηρίζεται στο τρίπτυχο ανταγωνιστικότητα – εξωστρέφεια – ανάπτυξη της υγιούς ιδιωτικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας. Οι λέξεις-κλειδιά, πίσω από το τρίπτυχο αυτό, είναι η αύξηση της παραγωγικότητας, η συγκράτηση του πληθωρισμού και η τόνωση της απασχόλησης.

Για την υλοποίηση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος που προϋποθέτει το συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης, προωθείται μια σειρά από δράσεις, οι οποίες υποστηρίζουν το μακροοικονομικό πλαίσιο, ενώ ταυτόχρονα στοχεύουν στη βελτίωση των αναπτυξιακών προοπτικών, αυξάνοντας την κινητικότητα των παραγωγικών συντελεστών και τη δυνατότητα προσαρμογής των αγορών (προϊόντων, υπηρεσιών, κεφαλαίου και εργασίας) στις συνθήκες της ενιαίας αγοράς, την τεχνολογική πρόοδο και τις μεταβολές του οικονομικού κύκλου.

Συνοπτικά, οι προτεραιότητες που θέτει η Κυβέρνηση για την περίοδο 2005-2008 είναι:

- Η **αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας και η εξασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών**, με άμεση προτεραιότητα στην επαναφορά του ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς μέχρι το τέλος του 2006 και περαιτέρω περιορισμό του τα επόμενα χρόνια.

- Η **αύξηση της παραγωγικότητας**, μέσα από την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στη λειτουργία των αγορών, τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και την προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης.
- Η **βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος**, η ενίσχυση του ανταγωνισμού, το άνοιγμα των αγορών, η αύξηση της εξωστρέφειας και η αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης της χώρας ως πόλου έλξης επενδυτικών δραστηριοτήτων με προοπτικές επέκτασης στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- Η **αύξηση της απασχόλησης**, η μείωση της ανεργίας, καθώς και η αποτελεσματικότερη λειτουργία των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και επανακατάρτισης. Τα παραπάνω επιτυγχάνονται με μια σειρά από στοχευμένες δράσεις, μειώνοντας παράλληλα τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008 καταρτίστηκε σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δόθηκαν, έπειτα από την αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Ο συντονισμός του Προγράμματος αυτού, αλλά και ευρύτερα της εφαρμογής της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, γίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γ. Αλογοσκούφη με αναπληρωτή την Διευθύντρια του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού, κα Ε. Λουρή και με τη συνεργασία του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων και του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού. Η διαμόρφωση του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων ξεκίνησε από το Μάρτη του 2005, με σειρά επαφών, τόσο με τα αρμόδια Υπουργεία όσο και με τους Κοινωνικούς Εταίρους, τις Περιφέρειες, και με οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, η συμβολή των οποίων σε όλα τα στάδια της εκπόνησης του προγράμματος ήταν πολύ σημαντική. Προϊόν αυτής της δημιουργικής συνεργασίας είναι και η σύσταση Παρατηρητηρίου από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ), το οποίο θα παρακολουθεί τις εξελίξεις ως προς την υλοποίηση των στόχων της Λισσαβόνας σε εθνικό επίπεδο και θα συντάσσει σχετική έκθεση σε ετήσια ή εξαμηνιαία βάση.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση 2005-2008 παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2005 στις Επιτροπές Οικονομικών και Ευρωπαϊκών Κοινοτικών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

2. Βιωσιμότητα των Δημοσίων Οικονομικών

2.1 Πρόσφατες Εξελίξεις και Προοπτικές

Η αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας αποτελεί βασική προτεραιότητα για τα επόμενα χρόνια, καθώς η μακροοικονομική σταθερότητα και η εμπέδωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης αποτελούν αναγκαίες συνθήκες για διατηρήσιμη και αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη.

Το Μάρτιο του 2004 η νέα Κυβέρνηση, αμέσως μετά την ανάληψη της εξουσίας, προχώρησε σε μία εκτεταμένη απογραφή της δημοσιονομικής κατάστασης, σε στενή συνεργασία με την Eurostat, ώστε να αποκατασταθεί πλήρως η διαφάνεια των δημοσιονομικών στοιχείων. Η απογραφή κάλυψε την περίοδο 1997-2003 και στις 22 Νοεμβρίου του 2004 δημοσιεύτηκε έκθεση της Eurostat, που διευθετεί τις υφιστάμενες, από καιρό, εκκρεμότητες των δημοσιονομικών στοιχείων και εξασφαλίζει την εναρμόνιση των τελευταίων με τις απαιτήσεις του συστήματος Εθνικών Λογαριασμών ESA 95.

Σύμφωνα με την τελευταία ανακοίνωση της Eurostat (26/9/2005), το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, το 2004, φθάνει το 6,6% υπερβαίνοντας έτσι το όριο αναφοράς του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ενώ το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης αντιστοιχεί στο 109,3% του ΑΕΠ. Η Ελληνική Κυβέρνηση, ανταποκρινόμενη και στις συστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 104.9 της Συνθήκης, έχει δεσμευθεί να επιτύχει μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του 2006 και περαιτέρω μείωση κατά τα επόμενα χρόνια. Στόχος της Κυβέρνησης είναι η μείωση αυτή να επιτευχθεί σε ένα περιβάλλον ανάπτυξης με ρυθμούς της τάξης του 3%-4%. Η πορεία της δημοσιονομικής προσαρμογής περιγράφεται στην Αναθεώρηση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης που υποβλήθηκε το Μάρτιο του 2005, ενώ εξειδικεύεται περαιτέρω στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2006 που έχει ήδη υποβληθεί στη Βουλή. Περισσότερες λεπτομέρειες θα περιέχονται στην επόμενη αναθεώρηση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (Δεκέμβριος 2005).

2.2 Το Προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2006

Η δημοσιονομική προσαρμογή βασίζεται τόσο στη συγκράτηση των δαπανών, χωρίς να θίγονται οι βασικές υπηρεσίες του κράτους, με περιστολή της σπατάλης, όσο και στην αύξηση των εσόδων με διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Οι συνολικές δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης επιδιώκεται να μειωθούν από το 48,2% του ΑΕΠ το 2004, στο 44,9% το 2006

(μείωση κατά 3,3 ποσοστιαίες μονάδες). Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της μείωσης επιτυγχάνεται με βάση τον περιορισμό της σπατάλης, όπως προβλέπεται στο προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2006: οι καταναλωτικές δαπάνες το 2006 αναμένεται να μειωθούν σε ονομαστικούς όρους κατά 3,5%, έναντι αύξησης 6,7% το 2005. Συνολικά, οι πρωτογενείς δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται από το 42,6% του ΑΕΠ το 2004, στο 40,1% το 2006.

Σε ό,τι αφορά στα έσοδα, έχει δοθεί προτεραιότητα στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Η διαδικασία διασταύρωσης των τιμολογίων επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών δείχνει ως τώρα αποκλίσεις της τάξης των € 7 δις, με € 5,3 δις από αυτά να προέρχονται από 4.145 υποθέσεις. Επίσης, η αναδιοργάνωση των ελεγκτικών μηχανισμών με τη σύσταση της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, που αναλύουμε παρακάτω, αναμένεται να αυξήσει την αποτελεσματικότητα των ελέγχων, ενώ ένα νέο σύστημα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής στα καύσιμα θα τεθεί σύντομα σε λειτουργία.

Η πολιτική της ήπιας προσαρμογής έχει αρχίσει ήδη να αποφέρει αποτελέσματα, με το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης να μειώνεται από το 6,6% το 2004 σε 3,6% το 2005. Η δημοσιονομική αυτή προσαρμογή της τάξης των τριών ποσοστιαίων μονάδων είναι πρωτοφανής σε ευρωπαϊκό επίπεδο και βασίζεται στο μεγαλύτερο μέρος της σε διαρθρωτικά μέτρα (δύο ποσοστιαίες μονάδες), κυρίως από την πλευρά των δαπανών, με το ρυθμό ανάπτυξης να παραμένει ο υψηλότερος στην ευρωζώνη. Μέρος της προσαρμογής (της τάξης της μίας ποσοστιαίας μονάδας του ΑΕΠ για κάθε χρόνο φέτος και το 2006) γίνεται με τη μέθοδο της τιτλοποίησης για την είσπραξη βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο. Η διαδικασία αυτή έχει και διαρθρωτικά χαρακτηριστικά, καθώς αναμένεται να οδηγήσει σε αναβάθμιση των μηχανισμών για διαχείριση και είσπραξη των οφειλών στο μέλλον.

Σύμφωνα με το προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2006, το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης τον επόμενο χρόνο αναμένεται να μειωθεί κάτω από το όριο της Συνθήκης φθάνοντας το 2,8% με βάση μία περαιτέρω διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης των 0,8 ποσοστιαίων μονάδων.

Για το χρέος της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται μείωση από το 109,3% το 2004 στο 105,2% το 2006. Η σταδιακή μείωση του λόγου χρέους-ΑΕΠ θα προέλθει από το συνδυασμό των αυξανόμενων πρωτογενών πλεονασμάτων, των μειωμένων προσαρμογών ελλείμματος-χρέους, των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις και της υψηλής ονομαστικής αύξησης του ΑΕΠ.

2.3 Διαρθρωτικές Παρεμβάσεις

Η Κυβέρνηση προχωρεί επίσης σε παρεμβάσεις διαρθρωτικής φύσης με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικότερης κατανομής των πόρων και τη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων οικονομικών. Πιο συγκεκριμένα μπορούμε να αναφέρουμε:

- Την ενίσχυση των θεσμών των δημοσιονομικών ελέγχων με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας διαχείρισης των δημοσίων πόρων. Μεταξύ άλλων, ιδρύονται υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, στα υπουργεία, τους ΟΤΑ και στα ΝΠΔΔ που έχουν προϋπολογισμό μεγαλύτερο των € 3 εκατ.
- Την κατάρτιση ενός νέου πλαισίου λειτουργίας των ΔΕΚΟ με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους και τη δραστική μείωση των δαπανών που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό. Επίσης, με το νέο πλαίσιο προκύπτει η εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Τις αποστολές Τεχνικής βοήθειας από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο με αντικειμενικό στόχο α) τη βελτίωση του συστήματος ελέγχων των δημοσίων δαπανών και β) τη βελτίωση της φορολογικής διοίκησης. Το 2005 πραγματοποιήθηκε μία πρόσθετη αποστολή που αφορούσε σε θέματα Δημοσιονομικής Διαφάνειας (Report on Observance of Standards and Codes, Fiscal ROSC) και ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού τομέα στην Ελλάδα (FSAP, Financial Sector Assessment Program), η οποία περιλαμβάνει τις επιμέρους αξιολογήσεις του Τραπεζικού τομέα, της Κεφαλαιαγοράς, της Ασφαλιστικής Αγοράς και του πλαισίου για την καταπολέμηση του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
- Τον προγραμματισμένο εξορθολογισμό της φορολογίας ακινήτων. Σχεδιάζεται η εισαγωγή του Φ.Π.Α. στις πωλήσεις νεόδμητων κατοικιών, καθώς και η αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών.
- Τη θέσπιση της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (Υ.Π.Ε.Ε.), η οποία αντικαθιστά το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.). Η δημιουργία της νέας Υπηρεσίας ικανοποιεί την ανάγκη ύπαρξης μιας αποτελεσματικής, ευέλικτης και σύγχρονης Υπηρεσίας πρόληψης και καταστολής του οικονομικού εγκλήματος και της μεγάλης

έκτασης φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίας. Οι βασικές αρχές λειτουργίας της νέας Υπηρεσίας είναι η διαφάνεια, η αξιοπιστία, ο επαγγελματισμός των στελεχών, ο σεβασμός στα δικαιώματα του πολίτη, η ισονομία και η αντικειμενικότητα.

- Την αξιοποίηση της ακίνητης δημόσιας περιουσίας με την ενεργό συμμετοχή της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ο Νόμος 3342/2005 περιλαμβάνει τις προτάσεις για την αξιοποίηση των Ολυμπιακών ακινήτων. Προχωρούν ήδη πέντε διαγωνισμοί από την εταιρία Ολυμπιακά Ακίνητα και οκτώ από την Εταιρία Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Α.) για την αξιοποίηση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων τους. Επιπρόσθετα, διαμορφώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας της Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (ΚΕΔ) και άλλων δημόσιων φορέων. Το πλαίσιο αυτό θα λειτουργεί συμπληρωματικά με το νέο νομοθετικό πλαίσιο των ΣΔΙΤ που παρουσιάζεται εν συνεχεία.
- Το Νόμο 3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), με στόχο τον σαφή προσδιορισμό των κανόνων λειτουργίας του θεσμού, την ενσωμάτωση της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας και την προσαρμογή της στις ιδιαιτερότητες της χώρας μας. Η πρακτική που είχε ακολουθηθεί στο παρελθόν προκειμένου να αναληφθούν τέτοιου είδους επενδυτικές δραστηριότητες ήταν να διαμορφώνεται ένας ξεχωριστός νόμος για κάθε ένα από αυτά τα έργα, καθώς δεν υπήρχε το ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που να καθορίζει τους όρους για τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Ο νόμος για τις Σ.Δ.Ι.Τ. θέτει τις κατάλληλες βάσεις για την υλοποίηση και μικρής κλίμακας επενδυτικών σχεδίων με διαφάνεια και χωρίς επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

2.4 Μακροχρόνια Βιωσιμότητα των Δημόσιων Οικονομικών

Η Κυβέρνηση επιδιώκει τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και των δημοσίων οικονομικών της χώρας με την άσκηση ενός μίγματος πολιτικής που αποσκοπεί στην αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας και των ποσοστών απασχόλησης. Αναλυτική αναφορά στις σχετικές πολιτικές γίνεται στην ενότητα για την απασχόληση.

Η Κυβέρνηση προχωρεί επίσης στην εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου 3029/2002, ενώ έχει ήδη εξαγγείλει τη διενέργεια εθνικού διαλόγου για το ασφαλιστικό με στόχο την εξασφάλιση τόσο της επάρκειας των συντάξεων, όσο και της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του συστήματος. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας, δόθηκε λύση στο πρόβλημα της επικουρικής ασφάλισης των τραπεζοϋπαλλήλων, με μείωση του

κατακερματισμού του συστήματος, εξασφάλιση της πληρωμής των συντάξεων και των ώριμων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, καθώς και περιφρούρηση των όρων ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών.

Σημαντική προτεραιότητα αποτελεί επίσης και ο περιορισμός των δαπανών για την υγεία, όπου προβλέπεται η υιοθέτηση ενός ενιαίου πληροφοριακού συστήματος για το Ε.Σ.Υ., το λεγόμενο IASYS, το οποίο θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων για την περίθαλψη. Σε πρώτη φάση, το IASYS θα εφαρμοστεί σε 18 νοσοκομεία έως το 2008 και αναμένεται να μειώσει το κόστος λειτουργίας (εκτός μισθοδοσίας) των νοσηλευτικών μονάδων που θα υπαχθούν έως και 50%.

Άμεσα ενεργοποιείται το πλαίσιο Συμπράξεων Ιδιωτικού – Δημοσίου Τομέα, με πιλοτικές εφαρμογές σε τρεις κατηγορίες έργων: υγεία, αξιοποίηση ακινήτων και συστήματα πληροφορικής. Σε κάθε περίπτωση θα διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της εκμετάλλευσης των έργων, αφού για τα έργα της υγείας, τουλάχιστον, θα εκχωρηθούν μόνο οι υποστηρικτικές δραστηριότητες (ασφάλεια, σίτιση, καθαριότητα, συντήρηση εγκαταστάσεων) που σήμερα ήδη εκχωρούνται σε ιδιώτες, αλλά με τρόπο που δεν μπορεί να ελεγχθεί και έχει αποδειχθεί ασύμφορος. Το κόστος λειτουργίας των έργων αυτών μπορεί να μειωθεί έως και 60%. Ταυτόχρονα, η αναδιοργάνωση της Δημόσιας Επιχείρησης Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων (ΔΕΠΙΑΝΟΜ) και η σχεδιαζόμενη υποκατάσταση με νέο σχήμα που να μπορεί να επεκταθεί στην αγορά της Νοτιοανατολικής Ευρώπης μπορεί να επιφέρουν μείωση του κόστους των συμπληρωματικών συμβάσεων έργων κατασκευής έως και 20%.

Για τις προμήθειες, προετοιμάζεται ένα νέο νομοσχέδιο, με στόχο να θέσει τέλος στην διασπορά των παραγγελιών και να εξορθολογήσει το σύστημα. Η βασική αρχή του νομοσχεδίου είναι η κεντρική διαχείριση των προμηθειών που, σε συνδυασμό με τη λειτουργία του ενιαίου συστήματος πληροφορικής, θα επιτρέπει τη διενέργεια Κεντρικών Διεθνών Διαγωνισμών. Στόχος είναι να μειωθεί το κόστος των προμηθειών κατά 15%.

3. Διαρθρωτικές Αλλαγές στις Αγορές Προϊόντων

Οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης των τελευταίων ετών, υψηλότεροι από το μέσο όρο της ευρωζώνης, βασίστηκαν κυρίως στη δημοσιονομική επέκταση (λόγω και των Ολυμπιακών Αγώνων), τις εισροές κοινοτικών κονδυλίων και την πιστωτική επέκταση (που

χρηματοδότησε σε ένα σημαντικό βαθμό την ιδιωτική κατανάλωση και επένδυση). Το αναπτυξιακό αυτό μοντέλο, όμως, έφθασε σε αδιέξοδο ενώ όλο αυτό το διάστημα δεν είχαν προωθηθεί οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα δημιουργούσαν τις κατάλληλες συνθήκες για ταχύτερη αύξηση της παραγωγικότητας και για μακροχρόνια και αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη.

Οι διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας αντανακλώνται στους συγκριτικά χαμηλούς ρυθμούς ίδρυσης νέων επιχειρήσεων, αλλά και στις πολύ χαμηλές επιδόσεις στην προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων.

Η επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο επιχειρηματικό περιβάλλον με στόχο την ενίσχυση της ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, την αύξηση των επενδύσεων, την ταχύτερη αύξηση της παραγωγικότητας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και το άνοιγμα των αγορών αποτελεί βασική προτεραιότητα της Κυβέρνησης για την τριετία 2005-2008.

3.1 Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Η Κυβέρνηση έχει ήδη πάρει σημαντικές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Με τη **φορολογική μεταρρύθμιση**, μειώνονται σταδιακά σχεδόν κατά το 1/3 οι συντελεστές φορολόγησης των επιχειρήσεων μέσα στην τριετία: οι φορολογικοί συντελεστές για τα επιχειρηματικά κέρδη των Α.Ε. από το 35% που βρίσκονταν το 2004 θα μειωθούν στο 25% το 2007, ενώ για τις Ο.Ε. και τις Ε.Ε. από 25% σε 20%. Παράλληλα, απλουστεύθηκε το φορολογικό σύστημα, με στόχο τη μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων, ενώ ταυτόχρονα έγινε πιο αντικειμενικός ο τρόπος με τον οποίον διενεργούνται οι έλεγχοι.

Σημαντικό εργαλείο αποτελεί ο νέος **επενδυτικός νόμος** που ενισχύει την ανάπτυξη τόσο των νέων, όσο και των παλαιών επιχειρήσεων, τον εκσυγχρονισμό τους, την προώθηση των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας, την απασχόληση και την ανάπτυξη της περιφέρειας. Ο νέος νόμος είναι απλός, κατανοητός και αυτοτελής, διορθώνει πολλές από τις αστοχίες των παλαιότερων νόμων και, εξαντλώντας τα όρια που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τις κρατικές ενισχύσεις, εισάγει ένα συνεκτικό πλαίσιο ισχυρών κινήτρων για τις επενδύσεις στην περιφέρεια. Μέσα στους έξι πρώτους μήνες από την εφαρμογή του Νέου Επενδυτικού Νόμου, δηλαδή από τα τέλη Μαρτίου μέχρι τις αρχές Οκτωβρίου 2005, έχουν υποβληθεί στις

περιφέρειες και στο ΥΠΟΙΟ 650 επενδυτικά σχέδια, ύψους 1,34 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επιπρόσθετα στο ΥΠΑΝ έχουν υποβληθεί 28 ακόμα επενδυτικά σχέδια, ύψους 254 εκατομμυρίων ευρώ. Οι πρώτες εγκρίσεις άρχισαν να δίνονται δύο μήνες μετά την εφαρμογή του Νόμου. Ήδη έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες των περιφερειών και των υπουργείων 166 επενδυτικά σχέδια, ύψους 327 εκατομμυρίων ευρώ, που προβλέπουν τη δημιουργία 1400 περίπου άμεσων θέσεων πλήρους απασχόλησης (στις θέσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται οι έμμεσες θέσεις εργασίας και τα πολλαπλασιαστικά οφέλη). Αυτό σημαίνει ανάπτυξη για την περιφέρεια, αύξηση για την απασχόληση, ταχύτερη οικονομική άνθιση για τις περιοχές που είχαν μείνει πίσω κατά το παρελθόν.

Με το νόμο για τις **Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα** (Ν. 3389/2005), δημιουργείται το πλαίσιο για την ευρεία υλοποίηση κοινωφελών υπηρεσιών και έργων με τη συνεργασία και συγχρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα, που θα ενισχύσει την επιχειρηματικότητα, θα οδηγήσει σε βελτίωση των κοινωφελών υποδομών και θα αυξήσει τις συνολικές επενδύσεις σε υπηρεσίες και έργα.

Επίσης, ο νέος νόμος (Ν. 3325/2005) για την **αδειοδότηση των επιχειρήσεων της Μεταποίησης, όπως και το προετοιμαζόμενο νομοσχέδιο για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων του Εμπορίου και των Υπηρεσιών** ενισχύουν την επιχειρηματικότητα και βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Η νέα νομοθεσία μειώνει τον χρόνο και το κόστος ίδρυσης, κυρίως στις μεταποιητικές μονάδες χαμηλής όχλησης και στις μικρές επιχειρήσεις που βρίσκονται εκτός Αττικής και περιορίζει τη γραφειοκρατία και τα περιθώρια ανάπτυξης φαινομένων διαφθοράς. Τον Σεπτέμβριο του 2005 κατατέθηκε προς ψήφιση στη Βουλή η Επιμελητηριακή Νομοθεσία για την **παροχή «υπηρεσιών μιας στάσης» από τα Επιμελητήρια**, όσον αφορά τη σύσταση εταιριών και την αδειοδότηση και παράλληλα παραδίδεται σε διαβούλευση το νομοσχέδιο για το **Γενικό Εμπορικό Μητρώο**. Τα νομοθετήματα αυτά δημιουργούν προϋποθέσεις δραστικής απλούστευσης διαδικασιών και θέτουν τις βάσεις για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στη χώρα μας.

Προωθείται και η επέκταση του δικτύου των **Βιομηχανικών Περιοχών**, ενώ ήδη, έχουν υπογραφεί οι αποφάσεις χρηματοδότησης για την αναβάθμιση 25 υφιστάμενων Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (ΒΕΠΕ). Έτσι, δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται οι υποδομές για την εγκατάσταση επιχειρήσεων σε πάνω από 20.000 στρέμματα. Οι επιχειρήσεις που θα μπορέσουν να επωφεληθούν για εγκατάσταση ή

μετεγκατάσταση σε αυτούς τους χώρους εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν τις 10.000 σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός των παραπάνω έργων εκτιμάται ότι θα φτάσει τα € 200 εκ..

Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2005 θα έχει ολοκληρώσει το έργο της και η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που ασχολείται με την **διαδικασία σύστασης Ανωνύμων Εταιριών**, και γενικότερα με την αναθεώρηση του σχετικού νόμου (Ν. 2190/1920). Προετοιμάζεται επίσης, η αναμόρφωση των κινήτρων του Νόμου 89/1967, ο οποίος θα ενθαρρύνει την εγκατάσταση στην Ελλάδα ξένων και εγχώριων επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικά εκτός χώρας (off-shore). Ταυτόχρονα, έχει επίσης αναγνωριστεί η ανάγκη αναμόρφωσης του υφιστάμενου **πρωχευτικού δικαίου**, το οποίο στηρίζεται κυρίως σε νομοθετικό πλαίσιο των αρχών του περασμένου αιώνα και δεν ανταποκρίνεται πλέον στις ανάγκες τις εποχής μας. Για τον σκοπό αυτό έχει ήδη συσταθεί και λειτουργεί νομοπαρασκευαστική επιτροπή που αναμένεται να έχει ολοκληρώσει το έργο της μέχρι τον Ιούνιο του 2006. Η αναμόρφωση θα περιλαμβάνει και τον καθορισμό των συνθηκών εξυγίανσης και δεύτερης ευκαιρίας.

Επιπλέον, είναι ήδη έτοιμο και έχει κατατεθεί στη Βουλή το νομοσχέδιο για την **«Ευρωπαϊκή Εταιρία»**, σκοπός του οποίου είναι η δημιουργία μιας νέας εταιρικής μορφής που θα επιτρέψει σε επιχειρήσεις από διάφορα κράτη μέλη να ενοποιήσουν το δυναμικό τους, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των παραγωγικών δομών σε κοινοτικό επίπεδο.

Η έλλειψη εθνικού **χωροταξικού σχεδιασμού για τις χρήσεις γης** έχει αποτελέσει στο παρελθόν σημαντικό εμπόδιο για την επενδυτική δραστηριότητα, ενώ παράλληλα έχει αυξήσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη στο χώρο. Έχει ήδη ξεκινήσει η κατάρτιση του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου, καθώς και των Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τον Τουρισμό και τη Βιομηχανία, τα οποία υπολογίζεται να θεσμοθετηθούν τον Μάιο του 2006. Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια για τον Παράκτιο και τον Ορεινό χώρο έχουν ήδη ετοιμαστεί από τις Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ και θα μπουν στην αρμόδια κυβερνητική επιτροπή για την οριστικοποίηση και θεσμοθέτηση του περιεχόμενου τους σε συνδυασμό με την πρόοδο των μελετών για το Εθνικό Χωροταξικό Σχέδιο και το Ειδικό Χωροταξικό Σχέδιο για τον Τουρισμό. Με τον ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό εκλογικεύονται και ιεραρχούνται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και ξεκαθαρίζεται το «νομικό τοπίο», με όρους που στηρίζουν

την οικονομική ανάπτυξη και διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος και την κοινωνική συνοχή.

Η επιχειρηματική δράση ενθαρρύνεται επίσης, μέσω της **ίδρυσης και λειτουργίας δικτύου θυρίδων επιχειρηματικότητας**. Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς αναπτύσσει αυτό το δίκτυο σε όλη την ελληνική επικράτεια (μια θυρίδα ανά νομό) που θα παρέχει σε νέους, ιδιαίτερα φοιτητές και αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, υποστηρικτικές υπηρεσίες, πληροφορίες και συνδρομή σχετικά με την ίδρυση μιας επιχείρησης (νομικό πλαίσιο, θέματα μάρκετινγκ, κλπ). Επιπρόσθετα, θεσμοθετείται Παρατηρητήριο Επιχειρηματικότητας στη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς που θα παρακολουθεί και θα αποτιμά το επιχειρηματικό τοπίο, και βάσει των στοιχείων που θα συγκεντρώνει και θα επεξεργάζεται θα παρέχει έγκυρη πληροφόρηση σχετικά με τις επιχειρηματικές δυνατότητες και προοπτικές σε φοιτητές της ανώτατης εκπαίδευσης.

Τέλος, ειδικά **στο χώρο της παιδείας**, αναλαμβάνονται συγκεκριμένες δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Βασική επιλογή είναι η **καθιέρωση μαθημάτων επιχειρηματικότητας** που εντάσσονται στο κανονικό προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών των ΑΕΙ και ΤΕΙ.

3.1.1 Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνιστούν τα θεμέλια της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της Ελλάδος και είναι στο επίκεντρο των πολιτικών της Κυβέρνησης για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Στρατηγικός στόχος της κυβερνητικής πολιτικής για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις είναι η απελευθέρωση του τεράστιου δυναμικού που διαθέτουν για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την τόνωση της απασχόλησης, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Εκτός από τα επενδυτικά κίνητρα που παρέχονται στις ΜΜΕ μέσω του νέου επενδυτικού νόμου (επιχορηγήσεις επενδυτικών σχεδίων μέχρι και 55% ανάλογα με την κατανομή των περιφερειακών ενισχύσεων), η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα το Υπουργείο Ανάπτυξης, έχουν ήδη λάβει και σχεδιάσει μία ολοκληρωμένη σειρά μέτρων για :

- τη συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με απώτερο στόχο την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της παραγωγικής και εμπορικής βάσης της Χώρας.

- τη βελτίωση των υποδομών και δομών στήριξης των ΜΜΕ,
- την απλούστευση του καθεστώτος αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων,
- την αυξημένη συμμετοχή των ΜΜΕ στα διάφορα προγράμματα και κίνητρα που απευθύνονται στις επιχειρήσεις,
- τη βελτίωση της χρηματοδότησης,
- την εξασφάλιση υγιών συνθηκών ανταγωνισμού,
- τον εκσυγχρονισμό των εμπορικών δραστηριοτήτων,
- τη συστηματική ενημέρωση και την εξέταση των προβλημάτων ΜΜΕ της περιφέρειας,
- τον εκσυγχρονισμό του Επιμελητηριακού θεσμού.

Για την επόμενη τριετία η Κυβέρνηση θα συνεχίζει να μεριμνά με μέτρα και πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση :

- Στην αυξημένη συμμετοχή των ΜΜΕ στο ΕΣΠΑ 2007-2013, με το σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και στις προοπτικές τους. Ήδη, για πρώτη φορά χρηματοδοτούνται εμπορικές δραστηριότητες από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό € 200 εκατ., ενώ περισσότερες από 40.000 ΜΜΕ λαμβάνουν χρηματοδότηση μέσω του Γ' ΚΠΣ για την υιοθέτηση τεχνολογιών πληροφορικής και τη δικτύωσή τους. Σύντομα θα ξεκινήσει και η υλοποίηση προγράμματος ύψους € 200 εκατ. για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΠΜΕ) στον τομέα των υπηρεσιών.
- Στην εφαρμογή ειδικής αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στις ΜΜΕ, στο προωθούμενο σύστημα αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στην οικονομία και τις επιχειρήσεις.
- Στην απλούστευση του καθεστώτος αδειοδότησης των εμπορικών επιχειρήσεων.
- Στην εφαρμογή μέτρων για την μεταβίβαση των ΜΜΕ, τη βιομηχανική υπεργολαβία, την ενίσχυση του κλάδου κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης, υπόδησης και δέρματος για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού από Τρίτες Χώρες, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ από εθελοντικό Σώμα Συμβούλων Εμπειρογνομόνων.
- Στη δικτύωση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δομών στήριξης των ΜΜΕ.
- Στη βελτίωση συστήματος χρηματοδότησης και συνεργασίας με το τραπεζικό σύστημα μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), το οποίο ήδη παρέχει εγγυήσεις για σημαντικό μέρος των δανείων που λαμβάνονται από

τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τη δημιουργία Περιφερειακών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Regional Venture Capital Funds) και/ή Ταμείων Τιτλοποιημένων Πιστώσεων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

- Στη διάγνωση της κατάστασης, της εξέλιξης και της ανταγωνιστικής θέσης των ΜΜΕ για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, από το Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ και από δύο Ινστιτούτα Μελετών και Ερευνών που θα ιδρυθούν από φορείς των ΜΜΕ, με τη στήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- Στην εξωστρέφεια και τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ για την εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζει τόσο η διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και οι τρίτες χώρες.
- Στη συστηματική διαβούλευση της επιχειρηματικής κοινότητας των ΜΜΕ, με την αξιοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και άλλων μηχανισμών, καθώς και την αξιοποίηση άλλων συμβουλευτικών οργάνων της πολιτείας που ασχολούνται με τις επιχειρήσεις.
- Στη συνέργια και τη συνεκτικότητα μεταξύ της Ευρωπαϊκής και της Εθνικής πολιτικής έναντι των ΜΜΕ.
- Στο συντονισμό και το συνυπολογισμό των ιδιαίτερων αναγκών των ΜΜΕ σε κάθε πολιτική που εφαρμόζεται από τα διάφορα Υπουργεία που αφορά τις επιχειρήσεις. Αυτό θα επιτευχθεί, μεταξύ των άλλων με τη συνέχιση της διαδικασίας εκπόνησης της εθνικής ετήσιας έκθεσης εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις Μικρές Επιχειρήσεις, διαδικασίας που θα προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις.

Για τον καλύτερο σχεδιασμό, το συντονισμό και την παρακολούθηση εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης πολιτικής έναντι των ΜΜΕ θα εκπονηθεί τριετές Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΜΜΕ, με κυλιόμενη διάρκεια.

3.1.2 Βιομηχανία

Η Βιομηχανία που περιλαμβάνει και τις Μικρομεσαίες Μεταποιητικές Επιχειρήσεις αποτελεί ζωτικό κομμάτι και εξακολουθεί να έχει πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδος καθ' ότι, εκτός της συνεισφοράς της στο παραγωγικό τομέα, είναι συνδεδεμένη και στηρίζει την ανάπτυξη του τομέα των Υπηρεσιών. Οι διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άνοιγμα των διεθνών αγορών, αλλά και ο έντονος ανταγωνισμός από τρίτες χώρες, δημιουργούν νέες προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες για την Ελληνική βιομηχανία.

Η Κυβερνητική πολιτική για τη Βιομηχανία, μέρος της οποίας εφαρμόζεται μέσω της πολιτικής για τις Μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις, στοχεύει στην αυξημένη συμμετοχή του τομέα στα προγράμματα ενίσχυσης, στην ενθάρρυνση των επενδύσεων, στη μείωση της φορολογίας, στην εξασφάλιση υγιών συνθηκών ανταγωνισμού, στη βελτίωση των υποδομών, ιδιαίτερα των Βιομηχανικών Περιοχών, στην εισαγωγή της ποιότητας, της καινοτομίας και της νέας τεχνολογίας, στην απλούστευση του διοικητικού περιβάλλοντος, στις συνεργασίες των Επιχειρήσεων, στην επιχειρηματική αρίστευση.

Κατά την επόμενη τριετία, η Κυβερνητική Πολιτική για τη Βιομηχανία θα συνεχιστεί προς την ίδια κατεύθυνση, δίνοντας έμφαση:

- Στην αναμόρφωση του θεσμικού καθεστώτος για τις βιομηχανικές περιοχές.
- Στη βελτίωση της οργανωτικής δομής των περιφερειακών υπηρεσιών για την αδειοδότηση των βιομηχανικών επιχειρήσεων, την προσέλκυση των επενδύσεων, την πληροφόρηση για τα διάφορα προγράμματα και κίνητρα.
- Στην απλούστευση του νομικού και κανονιστικού πλαισίου, μέσω της εφαρμογής του συστήματος αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στις επιχειρήσεις.
- Στον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, την ποιότητα και την εισαγωγή καινοτομιών στις βιομηχανίες.
- Στον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση επιλεγμένων κλάδων.
- Στη βελτίωση της συμμετοχής της βιομηχανίας στις κρατικές προμήθειες.
- Στην παροχή επιχειρηματικών κεφαλαίων.
- Στις συμπράξεις (clusters) και στη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων.
- Στην ενίσχυση της επιχειρηματικής αρίστευσης.
- Στην καθιέρωση αντικειμενικού και αξιόπιστου συστήματος Εποπτείας της Αγοράς που εξασφαλίζει την τήρηση των αρχών της Ποιότητας στα προϊόντα και τις Υπηρεσίες.

3.1.3 Τουρισμός

Ο τουρισμός αποτελεί τομέα «αιχμής» για την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας λόγω του συγκριτικού μας πλεονεκτήματος (φυσικού και πολιτισμικού πλούτου και της παράδοσης στη φιλοξενία) αλλά και λόγω της πολλαπλής διασύνδεσης του τουρισμού με άλλους κλάδους. Τα οφέλη είναι πολλαπλάσια για την εθνική οικονομία, ενώ και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο οι επιδράσεις είναι σημαντικές για πολλές περιοχές της χώρας.

Η πολιτική που ακολουθούμε για τον τουρισμό στοχεύει στην αναβάθμιση και στη διεύρυνση-εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος με διαρθρωτικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο μιας στρατηγικής με μακροπρόθεσμο (δεκαετή) χαρακτήρα:

- Σύσταση επιτελικού οργάνου για τη χάραξη τουριστικής πολιτικής (Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης),
- Θέσπιση κινήτρων για εκσυγχρονισμό, αλλαγή χρήσης ή και απόσυρση τουριστικών μονάδων,
- Αξιοποίηση της τουριστικής ακίνητης περιουσίας με βάση στρατηγικό επιχειρησιακό σχέδιο,
- Συγκρότηση νέου θεσμικού πλαισίου για τις ειδικές μορφές τουρισμού (π.χ. ιαματικός, αγροτουρισμός, κλπ.),
- Διασφάλιση της ποιότητας των τουριστικών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών με αποκατάσταση αξιόπιστου συστήματος ελέγχου (αναδιοργάνωση Περιφερειακών Υπηρεσιών ΕΟΤ),
- Ανασυγκρότηση της τουριστικής εκπαίδευσης με νέα προγράμματα κατάρτισης (ΟΤΕΚ),
- Ριζικός εκσυγχρονισμός του συστήματος προβολής και προώθησης (μάρκετινγκ) του τουριστικού προϊόντος.

3.2 Άνοιγμα των Αγορών και Ενίσχυση του Ανταγωνισμού

Η Κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη σημασία στο άνοιγμα των αγορών και την αύξηση του ανταγωνισμού, με στόχο την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, την τόνωση της απασχόλησης, τη συγκράτηση των τιμών και τη βελτίωση των παρεχόμενων στον καταναλωτή προϊόντων και υπηρεσιών. Ενισχύονται οι συνθήκες λειτουργίας της αγοράς σε τομείς όπου λειτουργούν «κλειστοί» κλάδοι και αίρονται τα εμπόδια εισόδου προς νέους επιχειρηματίες.

3.2.1 Θεσμικές Παρεμβάσεις – Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές

Με το νέο Νόμο 3373/2005 αναβαθμίζεται ο ρόλος της **Επιτροπής Ανταγωνισμού**. Μεταξύ άλλων, ο νόμος αυτός, προβλέπει την αύξηση των οργανικών θέσεων του προσωπικού (από 80 σε 150), θεσμοθετεί τη μόνιμη και ουσιαστική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις Αρχές Ανταγωνισμού των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε. και ενισχύει τους μηχανισμούς πρόληψης και επιβολής κυρώσεων.

Στον **ασφαλιστικό τομέα** θεσμοθετήθηκε ανεξάρτητη αρχή, η Αρχή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, με στόχο την αποτελεσματική επίβλεψη μιας αγοράς που αναπτύσσεται με ταχύτατους ρυθμούς τα τελευταία χρόνια. Η λειτουργία της ανεξάρτητης αρχής εκτιμάται ότι θα ξεκινήσει όταν ολοκληρωθούν οι επιμέρους νομοθετικές ρυθμίσεις και η πρόσληψη του προσωπικού.

Ο Νόμος 3377/2005 για τη **λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων** προάγει την εξυγίανση του εμπορίου καταπολεμώντας τα φαινόμενα παραεμπορίου και τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Επιπλέον, με την καθιέρωση του νέου ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων επιδιώκεται η περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορίου, η εναρμόνιση με τα ισχύοντα στην Ε.Ε., καθώς και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα, ιδρύεται το **Εθνικό Συμβούλιο Ηλεκτρονικού Εμπορίου**, με στόχο την προώθηση του ηλεκτρονικού επιχειρείν.

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναμορφώθηκε ριζικά το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για τα **δημόσια έργα** με στόχο τη διαφάνεια, την ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού, την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και την αύξηση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Παραγωγής Δημοσίων Έργων. Με το νέο Νόμο 3263/2004 καταργείται η «Μαθηματική Μέθοδος» και εναρμονίζεται το θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης των Δημοσίων Έργων με το Κοινοτικό Δίκαιο και τη Νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Επιπλέον, ο νέος Νόμος θέτει σε εφαρμογή τα Ενιαία Τιμολόγια Εργασιών με τα οποία επιτυγχάνεται η εκλογίκευση των προσφορών των διαγωνιζομένων, ο περιορισμός των υπερβάσεων των προϋπολογισμών και των διαφωνιών μεταξύ των Αναδόχων και της Αναθέτουσας Αρχής, ενώ παράλληλα δημιουργείται μια πολύτιμη βάση δεδομένων για τον ορθολογικό σχεδιασμό και προγραμματισμό της παραγωγής των έργων. Επίσης, εκδόθηκαν και τέθηκαν σε ισχύ Πρότυπα Τεύχη Διακηρύξεων, καθώς και Πρότυπα Έντυπα Προσφορών, ώστε οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στους διαγωνισμούς των έργων να είναι ομοιόμορφοι σε όλα τα έργα και, συνεπώς, εντελώς διαφανείς.

Η **μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου δημοσίων έργων** ολοκληρώνεται με το Νόμο 3316/2005 με τον οποίο επιτυγχάνεται η θεσμική κατοχύρωση της διαδικασίας, που βελτιστοποιεί την ποιότητα των μελετών δημοσίων έργων, η πλήρης προσαρμογή του ελληνικού στο κοινοτικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης και της πρόσφατης Οδηγίας 2004/18/EK, η θέσπιση αυστηρών προϋποθέσεων για την τροποποίηση της μελέτης κατά τη

διάρκεια της κατασκευής του έργου και η κωδικοποίηση ολόκληρου του θεσμικού πλαισίου ανάθεσης των μελετών και συναφών υπηρεσιών σε ένα νομοθέτημα.

Σημαντικό βήμα για την ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού είναι και η **κωδικοποίηση της εθνικής νομοθεσίας και νομολογίας περί δημοσίων έργων**, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2005. Στόχος να καταστεί κατανοητή και εύκολα διαχειρίσιμη από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων στην Ελλάδα.

Παράλληλα, βρίσκεται υπό αναθεώρηση όλο το **σύστημα διαχείρισης των Κρατικών Προμηθειών**, με κύριους στόχους την απλούστευση και τη διαφάνεια. Βρίσκεται στο στάδιο της προδημοσίευσης και σύντομα θα προκηρυχθεί ο διαγωνισμός για την υλοποίηση του **Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών (Ε.Σ.Η.Δ.Π.)** που θα επιτρέψει την διενέργεια ηλεκτρονικών διαγωνισμών, τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών, καθώς και την παρακολούθηση της εκτέλεσής τους.

3.2.2 Κλάδοι Δικτύων

Η απελευθέρωση των κλάδων δικτύων είναι πολύ σημαντική για την Ελληνική οικονομία συνολικά, καθώς η παραγωγή τους δεν αποτελεί μόνο τελικό προϊόν για τον καταναλωτή, αλλά είναι ταυτόχρονα και ενδιάμεση εισροή για τις επιχειρήσεις. Η Κυβέρνηση έχει δεσμευθεί για την ταχύτερη απελευθέρωση των κλάδων δικτύων, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και να εξασφαλισθούν καλύτερες τιμές και υψηλότερη ποιότητα υπηρεσιών για τους καταναλωτές.

Ενέργεια

Στον τομέα της ενέργειας, θα ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) στο πλαίσιο του νομοσχεδίου για τον ηλεκτρισμό που έχει κατατεθεί για ψήφιση στη Βουλή. Σύμφωνα με αυτήν, ανατίθενται στη ΡΑΕ επιπλέον αρμοδιότητες με σκοπό την ορθότερη εποπτεία και παρακολούθηση της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Με την έκδοση του νέου **Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας** το Μάιο του 2005 δημιουργούνται οι κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού με ίσους όρους, για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της

διαφάνειας των επιμέρους αγορών και την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών που θα μεγιστοποιούν το κοινωνικό όφελος από τη λειτουργία του τομέα. Με τη θέσπιση του νέου Κώδικα παρέχεται, ουσιαστικά, η δυνατότητα εισόδου στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε ανεξάρτητους (από τη ΔΕΗ) παραγωγούς ή προμηθευτές. Ο τομέας του ηλεκτρισμού αναμένεται να προσελκύσει μεγάλες επενδύσεις στο άμεσο μέλλον. Επιπρόσθετα, το νέο νομοσχέδιο για τον ηλεκτρισμό που κατατέθηκε στη Βουλή, καθιστά επιλέγοντες πελάτες (πελάτες που έχουν το δικαίωμα επιλογής προμηθευτή), σταδιακά όλους τους καταναλωτές μέχρι την 1.7.2007, πλην των οικιακών, και από την 1.7.2007, όλους ανεξαιρέτως.

Στη Βουλή έχει κατατεθεί επίσης το νομοσχέδιο το οποίο εισηγήθηκε η ΡΑΕ, για την ταχύτερη απελευθέρωση της **αγοράς φυσικού αερίου**. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο απελευθερώνεται σταδιακά η αγορά φυσικού αερίου μέσω του σταδιακού προσδιορισμού των Επιλεγόντων Πελατών, διασφαλίζεται η πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα, ορίζονται φορείς διαχείρισης των δικτύων μεταφοράς και διανομής, προβλέπεται η τήρηση συγκεκριμένων αρχών σε σχέση με την τιμολόγηση των υπηρεσιών και τίθεται σε εφαρμογή η τήρηση χωριστών λογαριασμών.

Στο σημείο αυτό είναι σκόπιμο να επισημανθεί πως η εξελισσόμενη **αναβάθμιση και επέκταση των εγχώριων δικτύων μεταφοράς και παροχής ενέργειας**, σε συνδυασμό με την **προώθηση μεγάλων διεθνών ενεργειακών έργων**, όπως ο πετρελαιαγωγός Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη, ο Ελληνο-Τουρκικός και ο Ελληνο-Ιταλικός αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου και η διασύνδεση του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με το αντίστοιχο Τουρκικό, δημιουργούν ένα νέο, ελκυστικό τοπίο στα ενεργειακά μας ζητήματα και συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ευνοϊκού επενδυτικού περιβάλλοντος.

Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες

Στον **τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών** η αγορά κινητής τηλεφωνίας συνεχίζει να αναπτύσσεται (τέλος 2004 το ποσοστό διείσδυσης στον πληθυσμό της χώρας έφθασε στο 84,4%). Στη σταθερή τηλεφωνία, ο ανταγωνισμός ενισχύεται, όπως προκύπτει από τη σταθερή αύξηση των μεριδίων των εναλλακτικών παρόχων (6% το 2004 έναντι 2% το 2001) και συμβάλλει αποφασιστικά στη μείωση των τιμολογίων προς όφελος των καταναλωτών. Η αγορά του Διαδικτύου σημειώνει ανοδική τάση δεδομένου ότι οι συνδέσεις και τα έσοδα έχουν αυξηθεί σημαντικά. Στην ευρυζωνικότητα καταγράφεται μια σημαντική αύξηση των συνδέσεων ADSL (περίπου 100.000 τέλος Ιουλίου 2005 έναντι 14.000 το α' τρίμηνο του

2004) που συνοδεύεται από σημαντική μείωση των τιμών διάθεσης ευρυζωνικών συνδέσεων διαδικτύου καθώς και μια εξίσου σημαντική αύξηση των γραμμών Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (5228 γραμμές τέλος β' τριμήνου 2005 έναντι μόλις 779 γραμμών το α' τρίμηνο του 2004), η οποία υποδηλώνει το έντονο ενδιαφέρον της αγοράς.

Καθοριστικό παράγοντα για την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς τηλεπικοινωνιών αποτελεί το νέο **νομοσχέδιο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες**, το οποίο εναρμονίζει την Ελληνική Νομοθεσία με το νέο Κανονιστικό Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Με τη νέα νομοθεσία δημιουργείται ένα αξιόπιστο θεσμικό και ρυθμιστικό περιβάλλον το οποίο αποτελεί προϋπόθεση για την προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Με την ενσωμάτωση των οδηγιών, ενισχύονται η ανεξαρτησία και οι αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ. επιτρέποντας στην τελευταία να κινηθεί για την ενίσχυση του ανταγωνισμού και την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας.

Παράλληλα, έχει ήδη δρομολογηθεί και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2008 το συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. έργο «**Προμήθεια Εθνικού Συστήματος Διαχείρισης και Εποπτείας Φάσματος**» (ΕΣΔΕΦ), το οποίο θα συμβάλει στην ταχύτερη ανάπτυξη νέων ασύρματων τεχνολογιών και εφαρμογών και στη διαμόρφωση ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στον τομέα των ραδιοεπικοινωνιών.

Ταχυδρομεία

Στον **τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών** διαπιστώνονται υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης. Σε ό,τι αφορά στην αγορά των Ταχυμεταφορών, το 2004 σημειώθηκε σημαντική αύξηση του όγκου των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων. Αντίστοιχα, στην Καθολική Υπηρεσία σημειώθηκε σημαντική αύξηση της αλληλογραφίας του εσωτερικού. Αναφορικά με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, η ελληνική νομοθεσία είναι πλήρως εναρμονισμένη με το κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο και απελευθερωμένη σε τέτοιο βαθμό, ώστε να διασφαλίζεται η παροχή της Καθολικής Ταχυδρομικής Υπηρεσίας. Υλοποιούνται και σχεδιάζονται δράσεις συγχρηματοδοτούμενες από την Ε.Ε., που στοχεύουν: α) Στην ανάδειξη των ταχυδρομείων σε πολυδύναμα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών, β) Στην αυτοματοποίηση των κέντρων διαλογής και διανομής, γ) Στην ανάπτυξη συστημάτων πληροφορικής που θα υποστηρίζουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την επέκταση σε νέες υπηρεσίες.

Μεταφορές

Στον **χώρο των μεταφορών** έχει ήδη υπογραφεί το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 60Α'/07.03.05) για το διαχωρισμό της εκμετάλλευσης από την υποδομή των ελληνικών σιδηροδρόμων (ΟΣΕ), ενώ έχει ψηφιστεί ο Νόμος 3333/2005 για τη δημιουργία και λειτουργία Εμπορευματικών Κέντρων (freight villages). Με το νόμο αυτό διαμορφώνεται το πλαίσιο για την ανάπτυξη ιδιωτικών επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για Εμπορευματικά Κέντρα. Η λειτουργία τους, καθώς και οι δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν σε αυτά αναμένεται ότι θα τονώσουν την ανάπτυξη της περιφέρειας και την απασχόληση. Ταυτόχρονα, η εθνική νομοθεσία προσαρμόζεται στο κανονιστικό πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (Single European Sky-SES), με την πρώτη φάση να ολοκληρώνεται στα μέσα του 2007. Το σχετικό σχέδιο νόμου (υπό επεξεργασία) θα προβλέπει, μεταξύ άλλων, την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, τον διαχωρισμό των υπηρεσιών της σε παρόχους υπηρεσιών αεροναυτιλίας και Κανονιστικούς Φορείς, καθώς επίσης και την ίδρυση Εθνικής Εποπτικής Αρχής. Παράλληλα, εκπονείται Σχέδιο Εφαρμογής των προτύπων Eurocontrol (Safety Regulatory Requirements - ESARRs) για θέματα Ασφάλειας της Αεροναυτιλίας και προωθούνται μέτρα συμμόρφωσης προς το κανονιστικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον περιορισμό του θορύβου στα μεγάλα αεροδρόμια.

3.2.3 Αποκρατικοποιήσεις

Η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να υλοποιήσει τη **νέα γενιά αποκρατικοποιήσεων** με στόχο την ενίσχυση του ανταγωνισμού και την απελευθέρωση των αγορών με απόλυτα διαφανείς διαδικασίες. Τα έσοδα από τις αποκρατικοποιήσεις για το 2005 ανέρχονται μέχρι τώρα σε 2,15 δις ευρώ (1,3% του ΑΕΠ). Με την επιτυχή διάθεση μετοχών του ΟΠΑΠ και του ΟΤΕ το 2005 ο στόχος του Προϋπολογισμού για έσοδα από αποκρατικοποιήσεις ξεπεράστηκε κατά 30%.

Στα άμεσα σχέδια είναι η προετοιμασία εισαγωγής του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, όπως επίσης και η αποκρατικοποίηση λιμένων. Παράλληλα, προετοιμάζονται και άλλες κινήσεις, όπως είναι η αξιοποίηση της συμμετοχής του Δημοσίου στην Αγροτική και Εμπορική Τράπεζα.

3.2.4 Προστασία των Καταναλωτών

Παράλληλα με τη διαμόρφωση συνθηκών ανταγωνισμού στην προσφορά αγαθών και υπηρεσιών, βασική προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών αποτελεί η **έγκυρη**

πληροφόρηση και αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών. Η Κυβέρνηση εφαρμόζει μια ενεργητική πολιτική καταναλωτή που συμβάλλει στην ανάπτυξη συνείδησης της ποιότητας των διαθέσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, ενισχύοντας την αποτελεσματική λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού και συμβάλλοντας στην τόνωση της ζήτησης. Είναι σημαντικό να αναφερθούν οι ενέργειες της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή για την διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων των καταναλωτών, όπως η δημιουργία του Συνηγόρου του Καταναλωτή, η λειτουργία της γραμμής 1520, το νομοθετικό έργο στον τομέα προστασίας καταναλωτών, η ενημέρωση και εκπαίδευση των καταναλωτών, καθώς και οι έλεγχοι στην αγορά.

3.3 Δράσεις για την Εξωστρέφεια

Στόχος της Κυβέρνησης είναι να εξασφαλίσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις ώστε οι Ελληνικές επιχειρήσεις να είναι ανταγωνιστικές στο νέο οικονομικό περιβάλλον της ολοκλήρωσης των παγκόσμιων αγορών. Στο πλαίσιο αυτό, η εκμετάλλευση του μεγέθους της ευρωπαϊκής, αλλά και της παγκόσμιας αγοράς μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη επιχειρήσεων για τις οποίες η δυναμική και τα όρια της εγχώριας αγοράς θα αποτελούσαν περιορισμό. Από τις δράσεις για την εξωστρέφεια, ενδεικτικά μπορούμε να αναφερθούμε στην:

- Συγκρότηση **ενιαίας στρατηγικής προβολής** της χώρας στο εξωτερικό με συντονισμένες και συμπληρωματικές δράσεις για το εξωτερικό εμπόριο, τον τουρισμό, τον πολιτισμό, το περιβάλλον, και τη ναυτιλία μεταξύ των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
- Λειτουργία της **αναδιαρθρωμένης Β' Γενικής Διευθύνσεως του ΥΠΕΞ** ως «στρατηγείου» προώθησης των Ελληνικών εξαγωγών και προσέλκυσης ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα.
- Άσκηση της **οικονομικής διπλωματίας** τόσο από τα Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων των Αρχών μας στο εξωτερικό, όσο και από το Υπουργείο Εξωτερικών μέσω των εξειδικευμένων στελεχών του. Δημιουργία διαδικτυακής πύλης στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΞ προς ενημέρωση επιχειρηματιών που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στο εξωτερικό.
- **Ενεργοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Εξαγωγών.** Ήδη έχει ξεκινήσει η διαδικασία διαμόρφωσης σχετικών προτάσεων, σε συνεργασία με εξαγωγικούς φορείς.
- **Αναδιοργάνωση του ΟΠΕ** και την ανάδειξή του σε φορέα υλοποίησης της εξαγωγικής πολιτικής. Ο ΟΠΕ γίνεται πιο πελατοκεντρικός, αποτελεσματικός, και εξειδικευμένος,

ικανός να επιφέρει οικονομίες κλίμακας στις εξαγωγικές προσπάθειες της κάθε επιχείρησης, να παρέχει ουσιαστικές πληροφορίες και συμβουλές για την επιτυχία τους.

- **Ενίσχυση του ΕΛΚΕ** με στόχο την ουσιαστική δραστηριοποίησή του στην προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων και την αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης της χώρας ως πόλου έλξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με προοπτικές επενδυτικής επέκτασης στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- **Μελέτη Προσανατολισμού** Ελληνικών Εξαγωγών. Άνοιγμα σε νέες αγορές βάσει υποδείξεων των επισήμων φορέων Ελληνικής επιχειρηματικής δραστηριότητας με πραγματοποίηση επιχειρηματικών αποστολών υπό τον αρμόδιο Υφυπουργό Εξωτερικών
- **Αναδιοργάνωση Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ)**, ως βασικού αρωγού, των Ελλήνων επιχειρηματιών – εξαγωγέων, που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό και ιδιαίτερα στις χώρες ελληνικού ενδιαφέροντος και στις μεγάλες αναδυόμενες αγορές.

Πέρα από τις στοχευμένες αυτές δράσεις, όλα τα μέτρα πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων, τη μείωση του διοικητικού και φορολογικού βάρους και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος γενικότερα υποβοηθούν την αύξηση της εξωστρέφειας των Ελληνικών επιχειρήσεων. Τα ίδια μέτρα σε συνδυασμό με την απλοποίηση των διαδικασιών και την πάταξη της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς, μέσω δράσεων που προωθούνται από τα περισσότερα Υπουργεία, αναμένεται να αντιστρέψουν σταδιακά το κλίμα σε ό,τι αφορά στις κακές επιδόσεις στις εισροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων.

3.4 Εμβάθυνση της Εσωτερικής Αγοράς

Όσον αφορά στην έγκαιρη ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο η Ελλάδα παρουσιάζει έλλειμμα της τάξης του 3,7%, σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα του Ιουλίου 2005, έναντι 5,1% το Νοέμβριο 2004. Η χώρα μας βρίσκεται στην 23^η θέση μεταξύ των 25 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, βρίσκεται σε υψηλή θέση όσον αφορά τον αριθμό των παραπομπών (ή άλλων διαδικασιών) που έχει ξεκινήσει η Επιτροπή για καθυστερημένη ή στρεβλή υιοθέτηση οδηγιών.

Προκειμένου να βελτιωθεί η επίδοση της Ελλάδας στο συγκεκριμένο τομέα σημαντικό συντονιστικό ρόλο έχει αναλάβει η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης σε συνεργασία με

την Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Βασικοί στόχοι είναι, αφενός, να επιταχυνθεί η ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, και αφετέρου, να δημιουργηθούν οι απαραίτητες συνθήκες ώστε να συμμετέχει ισότιμα η Ελλάδα στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς.

4. Κοινωνία της Γνώσης

Η εκπαίδευση, η επιστημονική έρευνα, η τεχνολογία και η καινοτομία είναι βασικά στοιχεία της Οικονομίας της Γνώσης και καθοριστικοί παράγοντες για την αύξηση της παραγωγικότητας και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας.

4.1 Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) – Καινοτομία

Οι προτεραιότητες που τίθενται στον τομέα E&A στοχεύουν στην κάλυψη του ελλείμματος σε έρευνα, καινοτομία και τεχνολογία, συγκριτικά με τις άλλες χώρες της Ε.Ε. και στη σύνδεση με την παραγωγική διαδικασία.

Στόχος είναι η αύξηση των δαπανών για την έρευνα από το 0,65% στο 1,5% έως το 2010 με τη συμβολή και του ιδιωτικού τομέα. Ειδικά για την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων (εγχώριων και ξένων) στην έρευνα, ο **νέος Επενδυτικός Νόμος** παρέχει επενδυτικά κίνητρα υπό μορφή φορολογικών απαλλαγών και έμμεσων ή άμεσων επιχορηγήσεων για, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας, την παροχή καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών, την ανάπτυξη λογισμικού και την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά υψηλής τεχνολογίας.

Η Εθνική Στρατηγική για την Έρευνα και την Τεχνολογία προωθείται κυρίως μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», αλλά και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Παράλληλα ενεργοποιείται η δεύτερη φάση του Προγράμματος PRAXE, για την αξιοποίηση της ακαδημαϊκής έρευνας, επανενεργοποιείται το Πρόγραμμα PAVE για τη βιομηχανική έρευνα και ξεκινά η εφαρμογή Προγράμματος για τη διεθνή συνεργασία στη βιομηχανική έρευνα και ανάπτυξη σε προ-ανταγωνιστικό στάδιο. Τα Προγράμματα αυτά χρηματοδοτούν δράσεις που αφορούν:

- στην προσέλκυση ξένων επενδυτών σε τομείς αιχμής,
- στην ανάπτυξη της βιομηχανικής έρευνας και τη στελέχωση των επιχειρήσεων με ερευνητικό προσωπικό,

- στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης, για τις οποίες προωθούνται μηχανισμοί διευκόλυνσης (θερμοκοιτίδες και τεχνολογικά πάρκα επιχειρήσεων),
- στο σχεδιασμό και την εκτέλεση έργων έρευνας από επιχειρήσεις σε σύμπραξη με δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς,
- στην εντατικοποίηση της συνεργασίας των δημόσιων εργαστηρίων με επιχειρήσεις,
- στο άνοιγμα των δημόσιων και ιδιωτικών ερευνητικών δραστηριοτήτων στο διεθνή χώρο,
- στην απελευθέρωση των δυνάμεων της τεχνολογικής προόδου, που θα πετύχει αποτελέσματα πέραν αυτών που εξηγούνται από τη μεγέθυνση των συντελεστών παραγωγής των παγίων και της εργασίας,
- στη δημιουργία Περιφερειακών Πόλων και Ζωνών Καινοτομίας, με ειδική δράση για τη δημιουργία της Ζώνης Καινοτομίας της Θεσσαλονίκης, με Δημόσια δαπάνη € 30 εκ., η οποία θα συγκεντρώνει έναν σημαντικό αριθμό φορέων Έρευνας και Ανάπτυξης, όπως επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια,
- στην εκμετάλλευση και την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Παράλληλα, από το έτος 2006 τίθεται σε εφαρμογή μια ολοκληρωμένη «Ψηφιακή Στρατηγική» για την περίοδο έως το 2013. Η νέα Ψηφιακή Στρατηγική αντιμετωπίζει με ενιαίο τρόπο την πληροφορική, τις νέες τεχνολογίες και τις απαιτούμενες δεξιότητες σε όλο το εύρος της δημόσιας διοίκησης και της οικονομίας, με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Η Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 είναι συμβατή τόσο με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας και την πολιτική eEurope, όσο και με τη νέα Ευρωπαϊκή πολιτική «i2010» για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Επιπρόσθετα, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση», υποστηρίζεται η αναβάθμιση των μεταπτυχιακών σπουδών και της έρευνας στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, έτσι ώστε να βελτιωθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητά τους. Ειδικότερα:

- Αναπτύσσονται μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ).
- Υποβοηθούνται οι ερευνητικές διεργασίες των πανεπιστημιακών διοικήσεων, ώστε να υπάρξουν μεταπτυχιακές υποτροφίες με ανταπόδοση ερευνητικού έργου, να εκπονούνται μελέτες εκπαιδευτικής έρευνας, κλπ.

- Επίσης χρηματοδοτούνται μέσω των τριών ερευνητικών προγραμμάτων (ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ, ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ) περίπου 2.200 ερευνητικά έργα στην ανώτατη εκπαίδευση.

4.2 Επενδύσεις σε Ανθρώπινο Κεφάλαιο

Στόχος είναι να αυξηθεί η δημόσια δαπάνη για την εκπαίδευση στο 5% του ΑΕΠ μέχρι το 2008. Ήδη αναλαμβάνονται σημαντικές πρωτοβουλίες, ώστε το εκπαιδευτικό σύστημα να γίνει πιο ευέλικτο και συνεκτικό, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς του, μέσω της αποκέντρωσης, της μείωσης της γραφειοκρατίας και της εφαρμογής της αξιολόγησης σε όλα τα επίπεδα. Ως κύριες δράσεις σε αυτόν τον τομέα μπορούμε να αναφέρουμε:

- Την **ενίσχυση των θεσμοθετημένων περιφερειακών διοικητικών οργάνων της εκπαίδευσης** (περιφερειακές διευθύνσεις).
- Την ενεργοποίηση της κείμενης νομοθεσίας για **αξιολόγηση των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** (συμπεριλαμβανομένων και των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων). Η αξιολόγηση των συντελεστών του εκπαιδευτικού έργου αποτελεί προϋπόθεση για την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και η έλλειψη συστηματικής και ουσιαστικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έχει αναδείξει τις εγγενείς αδυναμίες του συστήματος που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα. Εκτιμάται ότι μέχρι το 2006 θα αξιολογηθούν 15.000 σχολικές μονάδες.
- Ως προς την **ανώτατη εκπαίδευση**, η Ελλάδα θεσμοθέτησε με το Νόμο 3374/2005 σύστημα διασφάλισης ποιότητας με στόχο την τακτική αξιολόγηση του συνόλου του έργου (διδακτικού, ερευνητικού, διοικητικού) των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης, ώστε να είναι δυνατές οι διορθωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται και η ενημέρωση των ενδιαφερομένων φορέων (υποψήφιοι φοιτητές, επιχειρήσεις και κοινωνικοί φορείς) σχετικά με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του έργου των Ιδρυμάτων.
- Τέλος, στον ειδικότερο χώρο της **ναυτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης** σημειώνονται οι προσπάθειες του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας για τη συνέχιση και ενίσχυση των δράσεων Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης νέων και Συνεχιζόμενης Κατάρτισης ανέργων ναυτικών (εκσυγχρονισμός τεχνικού – εκπαιδευτικού εξοπλισμού, επιμόρφωση εκπαιδευτών, εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας και μεθόδων διδασκαλίας) που έχουν σαν στόχο το παρεχόμενο επίπεδο κατάρτισης να συνεχίσει να ανταποκρίνεται και να ξεπεράσει τις απαιτήσεις της αναθεωρημένης Δ.Σ. STCW.

4.3 Εκπαίδευση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Με στόχο την ανάπτυξη της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στη χρήση των νέων τεχνολογιών προωθείται η **επιμόρφωση των εκπαιδευτικών** της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, σε όλες τις μορφές της (ταχύρρυθμη, εισαγωγική, ενδοσχολική, εξ αποστάσεως, μέσης και μακράς διάρκειας), η οποία θα είναι είτε υποχρεωτική, είτε προαιρετική (εντός ή εκτός σχολικού ωραρίου). Εκτιμάται ότι θα επιμορφωθούν 150.000 εκπαιδευτικοί σε βασικές δεξιότητες χρήσης νέων τεχνολογιών και 20.000 εκπαιδευτικοί στην παιδαγωγική-διδακτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

Παράλληλα, δημιουργούνται οι κατάλληλες υποδομές σε επίπεδο μηχανημάτων και λογισμικού ώστε να μπορούν οι εκπαιδευτικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να ανταποκριθούν στις ανάγκες και τις προκλήσεις της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της Γνώσης. Πιο συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 2001-2006 γίνεται προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού σε επίπεδο μηχανημάτων και λογισμικού ώστε να δημιουργηθούν εργαστήρια Η/Υ (Αίθουσα 40-60 τ.μ. με έως και έντεκα θέσεις εργασίας, με εξυπηρετητή, εκτυπωτή, πρόσβαση στο διαδίκτυο και σύστημα αδιάλειπτης παροχής ισχύος) και Γωνίες Η/Υ (μια θέση εργασίας σε μια τάξη με εκτυπωτή και πρόσβαση στο διαδίκτυο). Μέχρι σήμερα έχει εξοπλιστεί πλήρως το 47% των δημοτικών σχολείων και το 81% των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ουσιαστικά το σύνολο των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι δικτυωμένο. Οι δράσεις αυτές αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2006. Με ορίζοντα το 2008 προωθείται και η ενσωμάτωση των εκπαιδευτικών λογισμικών στη διδακτέα ύλη.

5. Αγορές Κεφαλαίου

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμβάλλει στην εδραίωση μιας δυναμικής χρηματιστηριακής αγοράς στην Ελλάδα, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικής κατανομής των κεφαλαίων και της παροχής των υπηρεσιών σε όλη τη χώρα, την παροχή ικανοποιητικής ρευστότητας και την περαιτέρω σταδιακή ενσωμάτωση της Ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. Η έμφαση μέχρι τώρα έχει δοθεί κυρίως στην εφαρμογή των νομοθετικών προτάσεων που εκπηγάζουν από το πρόγραμμα δράσης για τις

χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (FSAP, Financial Services Action Plan) οι οποίες στοχεύουν στην αύξηση του ανταγωνισμού, στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά, στη διαφάνεια, στην χρηματοοικονομική σταθερότητα και στην αποδοτικότητα. Η οικονομική ολοκλήρωση και ο εξορθολογισμός του ήδη υφισταμένου ρυθμιστικού πλαισίου έχει επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό στην αγορά όσον αφορά τόσο τους θεσμικούς επενδυτές, όσο και την υποδομή των χρηματιστηριακών αγορών, όπως είναι οι μηχανισμοί εκκαθάρισης και διακανονισμού, που βελτιώνουν συνεπακόλουθα τους όρους λειτουργίας για όλους τους χρήστες των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Επιπρόσθετες προσπάθειες είναι απαραίτητες για τη βελτίωση της ολοκλήρωσης των αγορών και τη μείωση της κατάτμησης της αγοράς για τους μικρούς επενδυτές.

Η εδραίωση ενός ολοκληρωμένου ρυθμιστικού πλαισίου τα προσεχή έτη αναμένεται να επιφέρει ουσιαστική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στις χρηματαγορές και τη μείωση του διοικητικού κόστους για τους χρηματοοικονομικούς διαμεσολαβητές και τις εισηγμένες εταιρίες. Ως βασικοί στόχοι για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχουν καθοριστεί:

- η επιτάχυνση της προόδου προς την πληρέστερη ολοκλήρωση και την ενσωμάτωση στην αγορά κεφαλαίου της Ε.Ε., με την αύξηση της αποτελεσματικότητας και την απομάκρυνση τυχόν οικονομικών εμποδίων,
- η επιτάχυνση της ελεύθερης κινητικότητας στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες με το χαμηλότερο δυνατό κόστος σε όλη την Ε.Ε. (μέσω του επαρκούς και αποτελεσματικού επιπέδου προληπτικής εποπτείας, της εξασφάλισης χρηματοοικονομικής σταθερότητας και ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών),
- η εφαρμογή και η τήρηση των κανόνων δικαίου και η συνεχής αξιολόγηση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου, η συνεχής παρακολούθηση των νομοθετικών ρυθμίσεων, η ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης και η ενδυνάμωση της ρυθμιστικής επιρροής στις εγχώριες χρηματοοικονομικές αγορές,
- η απλοποίηση των πολλαπλών ρυθμίσεων και υποχρεώσεων των φορέων της χρηματιστηριακής αγοράς για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμβάλλει κυρίως στην επιτάχυνση της εφαρμογής των μέτρων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες της Ε.Ε. (FSAP), στη βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης στην αγορά, στη συνεργασία και την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των συμμετεχόντων στην

Ελληνική Κεφαλαιαγορά και στην πλήρη ευθυγράμμιση της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς με την Ευρωπαϊκή ενιαία αγορά.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνέβαλε στην προετοιμασία του νέου Νόμου για την Κατάχρηση Αγοράς 3340/2005, οι διατάξεις του οποίου, μεταξύ άλλων, ενισχύουν την ανεξαρτησία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Συγχρόνως, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει σε προπαρασκευαστική Επιτροπή για την αναμόρφωση του Νόμου περί Ανωνύμων Εταιριών 2190/1920 και παρακολουθεί τις ευρωπαϊκές εξελίξεις για την αναθεώρηση της 8ης, 10ης και 14ης Οδηγίας για το εταιρικό δίκαιο και την εταιρική διακυβέρνηση. Παρακολουθεί επίσης τις ευρωπαϊκές εξελίξεις σε θέματα που αφορούν:

- στα συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού κινητών αξιών, και
- στην αναθεώρηση του πλαισίου της λειτουργίας των τραπεζών και των εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που αφορά σε θέματα κεφαλαιακής επάρκειας και πραγματοποιείται παράλληλα με τις διεργασίες της Επιτροπής της Βασιλείας.

Τέλος, αναδιοργανώνεται η ιστοσελίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε να γίνει πιο φιλική για τους επενδυτές. Παράλληλα, υλοποιείται το πρόγραμμα μηχανοργάνωσης που έχει ενταχθεί στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

6. Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας προϋποθέτει τη λήψη μιας σειράς δράσεων που θα αποσκοπούν, πρώτον στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για βιώσιμη ανάπτυξη και δεύτερον θα συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση της ρύπανσης. Η βιώσιμη ανάπτυξη απαιτεί τη λήψη εναρμονισμένης προσπάθειας τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η σημασία που δίνεται στην επίτευξη των κατάλληλων συνθηκών για βιώσιμη ανάπτυξη διαφαίνεται και μέσω του **νέου επενδυτικού νόμου** (3299/2004) ο οποίος παρέχει μια δέσμη κινήτρων που περιλαμβάνει επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις απασχόλησης και φορολογικές απαλλαγές με σκοπό την προώθηση επενδυτικών σχεδίων για την προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα την παραγωγή ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), δίνοντας έμφαση στην αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική, γεωθερμική ενέργεια και τη βιομάζα. Παράλληλα, ολοκληρώνονται οι απαιτούμενες θεσμικές ρυθμίσεις, ώστε να

απλοποιηθούν οι διαδικασίες για την αδειοδότηση επενδύσεων ΑΠΕ, ενώ προωθείται και η βιώσιμη διαχείριση της ενέργειας μέσω της υλοποίησης του Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου ΑΠΕ.

Επιπλέον, σ' αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί ότι η θεσμοθέτηση και υλοποίηση του **Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου** και των Ειδικών Σχεδίων για τις ΑΠΕ, τη Βιομηχανία, τον Τουρισμό και τον Παράκτιο και Ορεινό χώρο θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην προστασία και αξιοποίηση των φυσικών πόρων και στην προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων, ξεκαθαρίζοντας τις προτεραιότητες και θέτοντας τις απαραίτητες προϋποθέσεις για περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

Υλοποιούνται επίσης, πολιτικές και λαμβάνονται μέτρα για την **εξοικονόμηση ενέργειας**, ιδιαίτερα στον τριτογενή, αλλά και στον οικιακό τομέα (περιορισμός της αέργου ισχύος). Ενδεικτικά αναφέρεται ο στόχος για μείωση της κατανάλωσης της ενέργειας της τάξης του 11- 12% έως το 2008 που έχει θέσει το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος θα επιτευχθεί τόσο με εναλλακτικές μορφές παρεμβάσεων (μείωση του συντελεστή θερμοπερατότητας, αξιοποίηση ηλιακής ενέργειας, ανακύκλωση καυσίμων αερίων σε υφιστάμενες μονάδες καύσης, συμπαραγωγή) όσο και με σύνδεση όλων των Νοσοκομείων με φυσικό αέριο.

Στο πλαίσιο της **αντιμετώπισης των κλιματολογικών αλλαγών**, έχει εγκριθεί, ήδη, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου, το οποίο είχε υποβληθεί, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2004. Με τη θέσπιση του Εθνικού Σχεδίου Κατανομής, η Ελλάδα εναρμονίζεται με το διαμορφούμενο μηχανισμό διαπραγμάτευσης εκπομπών της Ε.Ε., που αποτελεί το βασικό μηχανισμό αγοράς για την αποτίμηση της περιβαλλοντικής ρύπανσης, προβλέποντας στην ικανοποίηση των δεσμεύσεων του πρωτοκόλλου του Κιότο και, ουσιαστικά, στη μείωση των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Μία δράση που πρέπει να αναφερθεί είναι η σύσταση Γραφείου Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου (ΓΕΔΕ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, καθώς και η παράλληλη ενεργοποίηση του Ελληνικού Κέντρου Περιβάλλοντος για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΚΠΑΑ) στην τήρηση των ηλεκτρονικών μητρώων παρακολούθησης των συναλλαγών των Αερίων Θερμοκηπίου.

Όσον αφορά στην **αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης** έχουν υιοθετηθεί μια σειρά από μέτρα για τη βελτίωση του εθνικού δικτύου παρακολούθησης, αλλά και την ενίσχυση του ελέγχου των πηγών αέριας ρύπανσης. Προς τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης συντείνει η αύξηση της χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ενδυνάμωση ενεργειών για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου και οργανικών πτητικών υδρογονανθράκων, η προώθηση της χρήσης καθαρότερων καυσίμων, η ανάπτυξη Εθνικού Μητρώου απογραφής εκπομπών, η ανάπτυξη χρήσης οικονομικών εργαλείων για την ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής διαχείρισης της ποιότητας του αέρα στις πολιτικές των τομέων της ενέργειας και των μεταφορών και η προμήθεια λεωφορείων φυσικού αερίου που εξυπηρετούν τις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας. Επίσης, η πρόβλεψη επέκτασης του δικτύου του τραμ, που θεωρείται μέσο φιλικό προς το περιβάλλον, καθώς και η χρήση υβριδικών οχημάτων για τις ανάγκες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και η προώθηση της χρήσης τους σε όλη τη Δημόσια Διοίκηση, θα συντελέσουν στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Με σκοπό τη **διείσδυση των βιοκαυσίμων** στην ελληνική αγορά πετρελαιοειδών, έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση σχετικό προσχέδιο νόμου, το οποίο θα κατατεθεί, σύντομα, στη Βουλή για ψήφιση. Παράλληλα, έχει ήδη κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή νομοσχέδιο για την απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, κατάλληλων ποσοτήτων βιοντήζελ, για τα έτη 2005 -2007. Εθνικός στόχος είναι η υποκατάσταση του 5,75% του συνόλου των καυσίμων για τις μεταφορές από βιοκαύσιμα.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έχει την ευθύνη οργάνωσης και συντονισμού του **εθνικού προγράμματος συστηματικής παρακολούθησης της θαλάσσιας ρύπανσης** (MED POL Monitoring) στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης (Mediterranean Action Plan/ UNEP) για την “Προστασία της Μεσογείου από τη ρύπανση”. Συστηματική δράση είναι η ποιοτική ανάλυση του θαλασσινού νερού με δειγματοληπτικούς ελέγχους σε 1522 ακτές της Ελληνικής επικράτειας. Επιπλέον, η περιβαλλοντική προστασία των θαλασσών ενισχύεται και μέσα από πολιτικές που προωθεί το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, με στόχο την μηδενική ανοχή έναντι υποσυντήρητων πλοίων, το μηδενικό ποσοστό κράτησης ελληνικών πλοίων για θέματα ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος, την προσέλκυση ποιοτικών πλοίων στα ελληνικά νηολόγια, καθώς και μέσω της εφαρμογής συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης σε λιμένες.

Σημαντική είναι η προσπάθεια που γίνεται για αποτελεσματικότερη και βιώσιμη **διαχείριση των αποβλήτων** εστιάζοντας σε εναλλακτικά συστήματα ανακύκλωσης, στην αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, όπως αυτά του ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, αλλά και των μονάδων υγείας. Η ολοκλήρωση της δράσης αυτής προβλέπεται να ολοκληρωθεί έως το 2006.

Σχετικά με την μείωση της **βιοποικιλότητας** ενισχύονται οικονομικά 27 φορείς διαχείρισης προστατευμένων περιοχών με σκοπό την προστασία και πρόσφορη διαχείριση τους. Επίσης, η Ελλάδα συμμετέχει στη διεθνή συνεργασία Μεσογειακών χωρών Medwet, που αποσκοπεί στην προστασία των υδροβιοτόπων και των αξιών τους (π.χ. βιοποικιλότητα, κλπ), κάνοντας χρήση τεχνικοοικονομικών εργαλείων, ώστε να αξιολογούνται οι εν λόγω αξίες και να εξασφαλίζεται η πλέον πρόσφορη και περιβαλλοντικά συμβατή διαχείριση των υδροβιοτόπων αυτών.

Επίσης, μια σειρά από δράσεις που προάγουν την ανάπτυξη και χρήση περιβαλλοντικών τεχνολογιών, καθώς και την τυποποίηση βιώσιμων μορφών παραγωγής και πρέπει να αναφερθούν είναι:

- Η **ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις τομεακές πολιτικές** και στην αξιολόγηση έργων και δραστηριοτήτων (Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) με την υιοθέτηση της οδηγίας 2001/42/EK (οδηγία SEA) σχετικά με την εκ των προτέρων εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων. Επιπλέον, στο πλαίσιο της **νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)**, η τήρηση εκ μέρους των παραγωγών ορθών περιβαλλοντικών συνθηκών και γεωργικών πρακτικών θα είναι υποχρεωτική και θα αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων (πολλαπλή συμμόρφωση).
- Η **προώθηση των βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης** και η προώθηση της περιβαλλοντικής διαχείρισης στους Οργανισμούς με την εφαρμογή του EMAS, του ISO 14001, καθώς και του Οικολογικού σήματος ECO-label στα προϊόντα.
- Η χρηματοδότηση έργων που ενσωματώνουν **περιβαλλοντικές τεχνολογίες**, ερευνητικών κοινοτικών προγραμμάτων. Ως χρηματοδοτικό μέσο χρησιμοποιείται η δράση LIFE-Περιβάλλον, που συμβάλλει στη διαδικασία της Λισσαβόνας μέσω της προσθήκης μετρήσιμου κοινωνικού και οικονομικού οφέλους στο περιβάλλον, και στην υιοθέτηση μιας προσέγγισης βασισμένης στη γνώση.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα διαμορφώνεται σε ένα **ενεργειακό κόμβο ήπιων πηγών ενέργειας**, όπως είναι το φυσικό αέριο, ιδιαίτερα μετά την συμφωνία κατασκευής του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου, ο οποίος αναμένεται να λειτουργήσει εντός του 2007. Επίσης, η Ελλάδα και η Ιταλία υπέγραψαν πρωτόκολλο εκδήλωσης πρόθεσης των δύο χωρών να προωθήσουν την κατασκευή υποθαλασσίου αγωγού, μέσω του οποίου θα μεταφέρονται μεγάλες ποσότητες φυσικού αερίου στην Ιταλία και άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη μείωση της εξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ηπείρου από πιο ρυπογόνες πηγές ενέργειας, όπως το πετρέλαιο και ο λιγνίτης.

7. Περιφερειακή και Κοινωνική Συνοχή

Το παράδοξο της διατήρησης υψηλών αναπτυξιακών ρυθμών τα προηγούμενα χρόνια, με παράλληλη αύξηση τόσο των ποσοστών της φτώχειας, όσο και της ενίσχυσης των κοινωνικών ανισοτήτων, καταδεικνύει πως η ανάπτυξη των τελευταίων ετών υπήρξε στρεβλή, δηλαδή, οι καρποί της δεν διαχέονταν ούτε σε ολόκληρη τη χώρα, ούτε σε όλα τα κοινωνικά στρώματα.

Το νέο αναπτυξιακό μοντέλο, που προωθείται, στοχεύει στην αντιμετώπιση των στρεβλώσεων των προηγούμενων ετών, έχοντας ως γνώμονα την ισόρροπη ανάπτυξη μέσα από την οικονομική αναβάθμιση των λιγότερο ευνοημένων περιοχών και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Όσον αφορά στην ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής:

- Παρέχονται **επενδυτικά κίνητρα** μέσω του νέου Επενδυτικού Νόμου για τους παραμεθόριους νομούς και τους νομούς με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο ή ίσο του 65% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου με πρόσθετη επιχορήγηση κατά 15%, ενώ ο νόμος για τις Σ.Δ.Ι.Τ. θα συμβάλει καθοριστικά στην αναβάθμιση και επέκταση των απαραίτητων έργων υποδομής για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας.
- Σχεδιάζονται ειδικές δράσεις για την **ανάπτυξη της υπαίθρου** με στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας, των παραγωγικών δραστηριοτήτων, των αγροτοβιομηχανικών συμπλεγμάτων, την τυποποίηση του αγρο-τουρισμού, την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και υψηλής προστιθέμενης αξίας. Με νομοσχέδιο που προωθεί το Υπουργείο

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία τοπικών κέντρων αγροτικής ανάπτυξης, η προώθηση του θεσμού του αγροτικού συμβούλου, καθώς και δράσεις για την στήριξη των νέων αγροτών, ενώ στο πλαίσιο του Β' Πυλώνα της **νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)** ενισχύονται οι επενδύσεις εντός και εκτός γεωργίας, με στόχο τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, ως πηγών πρόσθετου εισοδήματος για τους αγρότες. Αξίζει να τονιστεί πως η επικείμενη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του **Εθνικού και των Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων** θα συμβάλει καθοριστικά, ούτως ώστε η οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας να συντελεστεί κατά τρόπο ορθολογικό και περιβαλλοντολογικά βιώσιμο.

- Παράλληλα, προβάλλονται και αξιοποιούνται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής για την **ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού** (εκθεσιακός-συνεδριακός, προσκυνηματικός, ιαματικός, οικοτουρισμός, κλπ) που προσφέρουν δυνατότητες απασχόλησης και εισοδήματος σε πολλές περιοχές της χώρας, αλλά ειδικότερα σε αυτές που έχουν περιορισμένες δυνατότητες ανάπτυξης άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως τα μικρά νησιά και οι ορεινές περιοχές. Η τουριστική ανάπτυξη της περιφέρειας ενισχύεται σημαντικά και μέσα από τις δράσεις του Υπουργείου Πολιτισμού για την προβολή και αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, του Ε.Π. 'Πολιτισμός' και τη σχεδιαζόμενη μέχρι το 2013 ανάπτυξη ενός Εθνικού Ιστού Πολιτισμικής Γνώσης.
- Βελτιώνεται η **προσβασιμότητα** και η **σύνδεση της περιφέρειας με τα μεγάλα αστικά κέντρα** μέσω της αναβάθμισης των μεταφορικών **υποδομών**. Ειδικότερα αναβαθμίζονται οι οδικοί άξονες του Διευρωπαϊκού Οδικού δικτύου στην Ελλάδα (ΠΑΘΕ, Εγνατία οδός, Ιονία οδός κ.α.), επεκτείνεται και βελτιώνεται το λοιπό οδικό δίκτυο, εκσυγχρονίζεται το σιδηροδρομικό δίκτυο (κατασκευή διπλής γραμμής με ηλεκτροκίνηση κατά μήκος του σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π, κ.α.) και εκσυγχρονίζονται τα αεροδρόμια και οι (εμπορικοί και ακτοπλοϊκοί) λιμένες.
- Προωθείται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένων και μακροχρόνιων λύσεων για την **εξασφάλιση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής της νησιωτικής Ελλάδας**. Με νομοθετική ρύθμιση που ετοιμάζεται από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας προωθείται η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, κατόπιν μειοδοτικών διαγωνισμών για χρονικά διαστήματα 1-5 ετών σε δρομολογιακές γραμμές, όπου δεν καλύφθηκαν οι πάγιες ανάγκες της συνέχειας και τακτικότητας του ακτοπλοϊκού δικτύου.

- Αναβαθμίζεται το **δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών**, με την επέκταση των ευρυζωνικών υποδομών σε λιγότερο ευνοημένες περιοχές, ώστε να αναχαιτισθεί η διεύρυνση του «ψηφιακού χάσματος». Προωθείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» η ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης των πολιτών της Περιφέρειας.
- Με το Νόμο 3377/2005 ιδρύονται «**Περιφερειακοί Πόλοι Καινοτομίας**», κατά τα πρότυπα των Γαλλικών “Poles de competetivite” και των Φινλανδικών “Regional Centres of Expertise”. Ο στόχος αυτής της δράσης είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια, μέσα από την προώθηση της έρευνας, της τεχνολογίας και των καινοτομικών πρακτικών. Οι Περιφερειακοί Πόλοι Καινοτομίας αποτελούν ένα ολοκληρωμένο εργαλείο για την προώθηση της καινοτομίας στην Ελληνική Περιφέρεια συνδυάζοντας μια σειρά μέτρων, όπως διάχυση τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημίων και σχεδιασμός πολιτικής για την καινοτομία σε τοπικό επίπεδο. Η δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε € 15 εκ.
- Επιπλέον, η δημιουργία **Περιφερειακών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων** (Regional Venture Capital Funds) και/ή Ταμείων Τιτλοποιημένων Πιστώσεων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, τα οποία θα λειτουργούν με την εγγύηση του κράτους θα συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της περιφερειακής επιχειρηματικότητας και κατ’ επέκταση στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής προωθούνται και οι ακόλουθες δράσεις:

- Προωθείται η θέσπιση του **Εθνικού Συμβουλίου για την Κοινωνική Προστασία** (ΕΣΥΚΠ) με αρμοδιότητα τη μελέτη, παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων για την κοινωνική προστασία στη χώρα. Το ΕΣΥΚΠ θα είναι υπεύθυνο για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης για την κοινωνική κατάσταση στη χώρα και θα μελετήσει την ανάγκη θεσμοθέτησης γραμμής φτώχειας. Η ανάγκη για την συγκρότηση μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης έχει τονιστεί από το σύνολο των κοινωνικών εταίρων.
- Ενισχύεται ο **θεσμός της οικογένειας** με μια σειρά δράσεων που στοχεύουν α) στην υποστήριξη της ελληνικής οικογένειας μέσω της διεύρυνσης των υποδομών και υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, β) στην άμεση ενίσχυση του εισοδήματος της οικογένειας και την ενίσχυση της ισότητας των φύλων, γ) στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και δ) στην καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. Ενδεικτικά αναφέρονται η ενίσχυση, ο πολλαπλασιασμός και ο εκσυγχρονισμός των βρεφονηπιακών σταθμών και των ολοήμερων σχολείων, η δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου για τη στήριξη των

πολυτέκνων και των οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα μέσω του νέου φορολογικού νόμου, η εκπόνηση και πιλοτική εφαρμογή προγράμματος για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, Εκκλησία και ΜΚΟ, καθώς και η επανεξέταση και εφαρμογή του θεσμού της αναδοχής ανηλίκων σε πανελλαδικό επίπεδο.

- Ενισχύονται οι **ευπαθείς κοινωνικές ομάδες** με την οικονομική στήριξη των ηλικιωμένων και τις φορολογικές ελαφρύνσεις των χαμηλών εισοδημάτων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του Εθνικού Διαλόγου για το Ασφαλιστικό επιδιώκεται η διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου διαβίωσης για όσους είναι άνω των 65 ετών μέσω μίας αξιοπρεπούς κατώτατης σύνταξης, η οποία θα συμπληρώνεται από μια σειρά από άλλα αγαθά και υπηρεσίες, όπως η υγεία, οι μεταφορές, η στέγαση κ.λπ.
- Καταπολεμάται ο κοινωνικός αποκλεισμός των **ΑΜΕΑ** με βελτίωση της πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες, στις νέες τεχνολογίες (διαδίκτυο και τεχνολογίες τηλεπικοινωνιών), στην παιδεία και στην απασχόληση, ενώ μελετάται η εφαρμογή των Πρότυπων Κανόνων του ΟΗΕ για την ισότητα των ευκαιριών. Παράλληλα δρομολογείται για πρώτη φορά στη χώρα μας η καταγραφή των ΑΜΕΑ από το **Εθνικό Παρατηρητήριο για τα ΑΜΕΑ**. Επίσης δημιουργούνται και εφαρμόζονται ειδικά αναλυτικά προγράμματα εκπαίδευσης και ενίσχυσης των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ΑΜΕΑ, ενώ σχεδιάζονται, παράγονται και αξιοποιούνται κατάλληλα διδακτικά εργαλεία και κατάλληλες μέθοδοι διδασκαλίας, καθώς και κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- Ειδικά στο **χώρο της παιδείας** καταβάλλεται προσπάθεια για την λειτουργία συστήματος έγκαιρης και συστηματικής ανίχνευσης των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα και προβλήματα λόγου και ομιλίας. Υλοποιούνται τόσο δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των εκπαιδευτικών, όσο και δράσεις επιμόρφωσης σημαντικού αριθμού εκπαιδευτικών για την υλοποίηση υποστηρικτικών παρεμβάσεων.
- Υλοποιείται η προμήθεια και εγκατάσταση Υπολογιστικού και Ειδικού Εξοπλισμού στις **Μονάδες Ειδικής Αγωγής** σε όλη την επικράτεια, για την εξυπηρέτηση των διδακτικών και μαθησιακών αναγκών των ατόμων με προβλήματα όρασης, νοητικής υστέρησης, ακοής και ατόμων με κινητικά προβλήματα.
- Προωθείται η κοινωνική ένταξη των **μεταναστών** με την απλοποίηση των διαδικασιών νομιμοποίησης και την ενοποίηση των αδειών διαμονής και εργασίας, ενώ λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την σωστή εφαρμογή του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου για την **παράνομη διακίνηση ανθρώπων** η οποία αφορά κατά το μεγαλύτερο μέρος **γυναίκες μετανάστριες** και ενισχύονται οι δράσεις υποστήριξης και αρωγής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

- Για τη διευκόλυνση της **ένταξης των μαθητών με πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές** στο εκπαιδευτικό σύστημα, υλοποιούνται δράσεις όπως η ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών, η λειτουργία διαπολιτισμικών σχολείων, τάξεων υποδοχής και φροντιστηριακών τμημάτων σε σχολεία με υψηλό ποσοστό μαθητών αυτών των κατηγοριών, η εκπόνηση συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού, η υποστήριξη γονέων και μαθητών, κλπ.
- Τέλος, στο χώρο της **τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** δρομολογείται η ίδρυση του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), το οποίο αποτελεί το πρώτο συστηματικό άνοιγμα της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης εκτός συνόρων με την ευθύνη της Πολιτείας. Θα απευθύνεται τόσο στους νέους της στενής και της ευρείας γεωγραφικής γειτονιάς μας (Βαλκανικές χώρες, Παρευξείνιες, Αραβικές και χώρες της Νοτιοανατολικής Μεσογείου) αλλά και στους ομογενείς της Δυτικής Ευρώπης και της Αμερικής και θα έχει ως βασικό στόχο την προσέγγιση και ομαλή ένταξη των αλλοδαπών φοιτητών στην σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα.

8. Επανάδρυση της Δημόσιας Διοίκησης

Η ανασυγκρότηση της Δημόσιας Διοίκησης αποτελεί στρατηγική επιλογή της Ελληνικής Κυβέρνησης, καθώς αναγνωρίζεται ο καθοριστικός ρόλος που διαδραματίζει στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την οικονομική και κοινωνική πρόοδο της χώρας. Η βασική στοχοθεσία για την αναβάθμιση της διοικητικής λειτουργίας του Κράτους εξειδικεύεται ως εξής:

- **Βελτίωση της παραγωγικότητας και ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών.** Η αναβάθμιση της λειτουργικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης συναρτάται άμεσα και ουσιαστικά με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και εν γένει του κόστους λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Η βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων είναι βασική επιχειρησιακή επιδίωξη του προγράμματος για την επανίδρυση της δημόσιας διοίκησης.
- **Καθιέρωση συστήματος αξιολόγησης των επιπτώσεων των νέων νόμων στην ανταγωνιστικότητα.** Η θεσμική κατοχύρωση μηχανισμών και δομών για την καλή νομοθέτηση είναι συστατικό στοιχείο της επανίδρυσης της δημόσιας διοίκησης.
- **Άρση διοικητικών εμποδίων.** Η μεταρρυθμιστική αυτή παρέμβαση στοχεύει στο να καταστήσει τη δημόσια διοίκηση φιλικότερη, ταχύτερη, ευέλικτη και οικονομικότερη,

διευκολύνοντας την επιχειρηματική δράση και συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

- **Αποφυγή δημιουργίας συνθηκών αποκλεισμού από την κοινωνία της γνώσης.** Η δημιουργία συνθηκών πρόσβασης στο σύνολο των παρεχομένων υπηρεσιών για τους πολίτες είναι οργανικό στοιχείο της επανίδρυσης της δημόσιας διοίκησης. Με τον τρόπο αυτό γίνεται πράξη η συμβολή της δημόσιας διοίκησης στην προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης.
- **Κοινωνική ένταξη μεταναστών.** Η μεταναστευτική πολιτική ανασχεδιάζεται (Ν. 3386/2005) με σκοπό την εύρυθμη και την ομαλή ένταξη των μεταναστών στον κοινωνικό ιστό της χώρας μέσω της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών νομιμοποίησης και την ενοποίηση των αδειών διαμονής και εργασίας. Επιπρόσθετα, ο νόμος αυτός συμβάλλει και στην καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
- **Διοικητική διαφάνεια – καταπολέμηση της διαφθοράς.** Η δημιουργία μηχανισμών αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών και των πολιτών, η συμμετοχή τους στη λήψη των αποφάσεων, η διαφανής και χρηστή αξιοποίηση των δημοσίων οικονομικών είναι μερικοί από τους αναλυτικούς στόχους της επανίδρυσης στη δημόσια διοίκηση που η εφαρμογή τους συμβάλλει στη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας αυτών.
- **Ανάπτυξη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.** Συστατική συνιστώσα της επανίδρυσης της δημόσιας διοίκησης είναι η ανάπτυξη του κατάλληλου τεχνολογικού και θεσμικού περιβάλλοντος, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών με ηλεκτρονικό τρόπο.
- **Καθιέρωση συστήματος και μεθόδων δια βίου μάθησης και εκπαίδευσης των δημοσίων υπαλλήλων.** Η ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού των δημοσίων υπηρεσιών είναι αναγκαία προϋπόθεση για την λειτουργική αναβάθμιση των δημοσίων υπηρεσιών. Η διαρκής, μεθοδική και συστηματική ανάπτυξη των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των δημοσίων υπηρεσιών αποτελεί κεντρικό στόχο της επανίδρυσης της δημόσιας διοίκησης. Στοχεύουμε στην εισαγωγή συστήματος διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού προσανατολισμένου στην εξυπηρέτηση των πολιτών και τη μετάβαση από τη διαχείριση αρμοδιοτήτων προς τη διοίκηση αποτελεσμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η δημιουργία παραρτημάτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης στις Περιφέρειες.

- **Ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας.** Στόχος του προγράμματος για την επανίδρυση της δημόσιας διοίκησης είναι η λειτουργική αναβάθμιση και η οργανωτική ανάπτυξη των δομών της αποκέντρωσης. Η ορθολογική περιφερειακή αποκέντρωση και η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος για την επανίδρυση της δημόσιας διοίκησης ως προϋπόθεση της άρσης των περιφερειακών ανισοτήτων.
- **Μετατροπή των ΚΕΠ σε κέντρα ολοκληρωμένων συναλλαγών.** Ο προσανατολισμός στις ανάγκες των πολιτών καθιστά αναγκαία τη διαρκή απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και την αναμόρφωση των σχέσεων των πολιτών προς τις δημόσιες υπηρεσίες. Στο επίκεντρο της όλης αυτής διαδικασίας, τα ΚΕΠ μετεξελίσσονται σε υπηρεσίες μιας στάσης.

Το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των παραπάνω σκοπών και στόχων ουσιαστικά τελεί σε άμεση συνάρτηση με το πρόγραμμα «**ΠΟΛΙΤΕΙΑ**: Επανίδρυση της Δημόσιας Διοίκησης 2005-2007», και με το πρόγραμμα «**ΘΗΣΕΑΣ** 2005-2009».

Πρόκειται για δύο αμοιβαία συσχετιζόμενα προγράμματα. Το μεν πρώτο αναφέρεται κυρίως στην κεντρική και την αποκεντρωμένη διοίκηση, αλλά εμπεριέχει και στοχευμένες δράσεις για την αυτοδιοίκηση. Το δεύτερο αναφέρεται αποκλειστικά στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Τα δύο αυτά προγράμματα συμπίπτουν τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και ως προς το χρόνο εκπόνησης και εφαρμογής με την περίοδο του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (2005-2008). Ταυτόχρονα όμως με τα δύο αυτά προγράμματα δημιουργούνται οι αναγκαίες συνεργασίες για ουσιαστική βελτίωση της αποτελεσματικότητας του διοικητικού συστήματος.

Επισημαίνεται ότι η πρόβλεψη για ενδιάμεση αξιολόγηση των προγραμμάτων θα συμβάλει στην διόρθωση των ενδεχόμενων αστοχιών ή αποκλίσεων και στον αναγκαίο ανασχεδιασμό. Με τον τρόπο αυτό η στόχευση της βελτίωσης της ικανότητας του διοικητικού συστήματος είναι διαρκής, και ενσωματώνει τις αντίστοιχες προγραμματικές αναφορές της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Υπό την έννοια αυτή το χρονοδιάγραμμα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας είναι κυλιόμενο, ευέλικτο ώστε να προσαρμόζεται στα εκάστοτε αναδυόμενα δεδομένα.

Η προοπτική της επανίδρυσης της δημόσιας διοίκησης έχει ήδη αρχίσει να λειτουργεί επιχειρησιακά. Δέσμη νομοθετικών πρωτοβουλιών έχει αναληφθεί δημιουργώντας το κατάλληλο θεσμικό περιβάλλον για την εφαρμογή της προγραμματισμένης στοχοθεσίας. Ειδικότερα, στα μέτρα που ήδη εφαρμόζονται εγγράφονται:

- Ο Νόμος 3242/2004 βάσει του οποίου προωθείται η **απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών**. Στην κατεύθυνση αυτή εγγράφονται ενδεικτικά η σύσταση και λειτουργία κεντρικής επιτροπής απλούστευσης διαδικασιών, η αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, η θεσμική κατοχύρωση της τηλεδιάσκεψης, η ανασύσταση του φακέλου.
- Ο Νόμος 3260/2004 που δημιούργησε ένα **νέο σύστημα προαγωγών στη δημόσια διοίκηση** καθιερώνοντας το θεσμό της θητείας στο επίπεδο των Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών.
- Ο Νόμος 3247/2004 μέσω του οποίου ρυθμίστηκαν **ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης**.
- Ο Νόμος 3345/2005 μέσω του οποίου ρυθμίστηκαν ζητήματα που άπτονται των **οικονομικών θεμάτων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων**.

9. Απασχόληση – Κατάρτιση - Εκπαίδευση

Η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός σταθερού οικονομικού περιβάλλοντος και συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μιας οικονομίας. Οι ρυθμίσεις των εργασιακών σχέσεων επηρεάζουν όχι μόνο την παραγωγικότητα και τις επενδύσεις, αλλά και τη συνολική αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας. Επίσης, η εκπαίδευση και η κατάρτιση διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς εργασίας. Το ανθρώπινο κεφάλαιο αποτελεί βασικό συντελεστή της παραγωγικής διαδικασίας και προϋπόθεση της αύξησης της παραγωγικότητας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, ενισχύοντας το συνολικό μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας σχεδιάζει την αναδιάρθρωση των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης (Δ.Υ.Α.) με στόχο τη δημιουργία ευέλικτων δομών για τη σύζευξη της προσφοράς με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, την παρεχόμενη κατάρτιση και την μελέτη και έρευνα των εργασιακών και ασφαλιστικών

θεμάτων, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και ως αποτέλεσμα ενός ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου.

9.1 Προτεραιότητες Πολιτικής

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και η ταυτόχρονη ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής αποτελούν διττό στόχο που διατρέχει το σύνολο των πολιτικών της Ελληνικής Κυβέρνησης. Η αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς εργασίας – τόσο για τα άτομα, όσο και για τις επιχειρήσεις – αποτελεί συνέπεια, αλλά και προϋπόθεση για την επιτυχία των στόχων της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Επίκεντρο της στρατηγικής του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας είναι η κινητοποίηση του συνόλου του οικονομικού και ανθρώπινου δυναμικού της χώρας με την ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας, της ποιότητας και της καινοτομίας, καθώς και με την εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία περισσότερων και ποιοτικότερων θέσεων απασχόλησης- προσβάσιμες σε όλους - καθώς και η ανάπτυξη όλων των περιοχών της χώρας.

Ειδικότερα, το Υπουργείο Απασχόλησης σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία, τους Κοινωνικούς Εταίρους, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλους αρμόδιους φορείς επικεντρώνει τη δράση του στους ακόλουθους τομείς:

- **Δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης:** διατήρηση των υπάρχοντων θέσεων απασχόλησης και δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης ώστε να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης και να μειωθεί το ποσοστό ανεργίας.
- **Βελτίωση της ποιότητας της εργασίας και της παραγωγικότητας:** βελτίωση των εγγενών χαρακτηριστικών της ίδιας της εργασίας (ικανοποίηση από την εργασία, ωράριο, περιεχόμενο, αντιστοίχιση χαρακτηριστικών της εργασίας και δεξιοτήτων του εργαζομένου, ευκαιρίες για κατάρτιση και δια βίου μάθηση), καθώς και βελτίωση των ευρύτερων χαρακτηριστικών της αγοράς εργασίας (ισότητα των φύλων, υγιεινή και ασφάλεια, πρόσβαση στην εργασία, κοινωνικός διάλογος, καταπολέμηση των διακρίσεων κ.λπ.). Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ενίσχυση της ποιότητας της εργασίας έχει θετικό αντίκτυπο και στην αύξηση της απασχόλησης, και στην αύξηση της παραγωγικότητας και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
- **Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού και των τεχνολογικών**

και παραγωγικών εξελίξεων: ενίσχυση της ευελιξίας στην αγορά εργασίας με παράλληλη προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων ώστε να επιτευχθεί αύξηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων και βέλτιστη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού, βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού ώστε να αντιστοιχούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, βελτίωση των διαδικασιών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας, βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου ώστε η παροχή ποικιλίας συμβάσεων (πλήρους, μερικής, εποχιακής απασχόλησης, κλπ.) να ενισχύσει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας όλων των κοινωνικών ομάδων και να δημιουργηθούν κίνητρα μετατροπής της αδήλωτης σε «κανονική» απασχόληση.

- **Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε αυτήν,** λήψη ειδικών μέτρων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, με παράλληλη προώθηση πλαισίου ουσιαστικής ισότητας (μείωση χάσματος στις αμοιβές, άρση των εμποδίων στην επαγγελματική εξέλιξη, διασφάλιση όρων ποιότητας και ασφάλειας στην εργασία) και μέτρων συμφιλίωσης επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων, τα οποία θα παροτρύνουν τις γυναίκες να ενταχθούν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας, συμβάλλοντας στη βελτίωση του συνολικού ποσοστού απασχόλησης της χώρας.
- **Μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού και βελτίωση της κοινωνικής συνοχής,** ώστε αφενός να αξιοποιούνται κατά το βέλτιστο τρόπο οι ικανότητες και δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού και αφετέρου να παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης, εξέλιξης και προόδου στην αγορά εργασίας σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού· βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης και εξέλιξης στην αγορά εργασίας κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα, προστασία όσων κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, βελτίωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης ώστε να επιτελεί το στόχο του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων του Υπουργείου Απασχόλησης δίνεται σημασία στη λήψη των κατάλληλων θεσμικών μέτρων και μέτρων βελτίωσης της λειτουργίας των οργανισμών, αλλά και στη διακυβέρνηση του όλου εγχειρήματος συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης των μέτρων που λαμβάνονται. Ο τρόπος αυτός διακυβέρνησης στοχεύει στην αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, αλλά και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, στην κατανομή και τη διαχείριση των διοικητικών και χρηματικών πηγών.

9.2 Κύριες Τάσεις και Προκλήσεις

Τα τελευταία χρόνια η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται από υψηλούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης (4,7% το 2004) οι οποίοι όμως δεν συνοδεύτηκαν από αντίστοιχη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Η πρόκληση που αντιμετωπίζει η Ελληνική Κυβέρνηση είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής πορείας της χώρας στο σύνολο της οικονομίας, αλλά και περιφερειακά και η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών ώστε η ανάπτυξη αυτή να οδηγήσει και στη δημιουργία επαρκούς αριθμού θέσεων απασχόλησης.

Η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται από την υψηλή συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα, η οποία διαχρονικά μειώνεται σημαντικά και από μεγάλο αριθμό πολύ μικρών επιχειρήσεων, γεγονός που δυσχεραίνει τις διαρθρωτικές αλλαγές για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Η πολιτική της Ελληνικής Κυβέρνησης επικεντρώνεται στην προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών που θα μεγιστοποιήσουν την αποδοτικότητα του συνόλου της οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση των διεθνών εξελίξεων στα επιμέρους κομμάτια της αγοράς (πχ τεχνολογικές αλλαγές, τιμές πηγών ενέργειας κλπ). Στην αγορά εργασίας επιδιώκεται η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και εργατικού δυναμικού, ώστε να ανταποκρίνονται αποτελεσματικότερα στις νέες συνθήκες.

Η ελληνική αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό οφειλόμενα και στα χαμηλά επίπεδα συμμετοχής των γυναικών. Τα επίπεδα απασχόλησης είναι επίσης χαμηλά για το σύνολο του πληθυσμού σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ενώ τα ποσοστά ανεργίας έχουν διατηρηθεί υψηλά για σειρά ετών. Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι το τελευταίο έτος σημειώθηκε μικρή αύξηση του ποσοστού απασχόλησης και μικρή μείωση του ποσοστού ανεργίας. Στη διατήρηση υψηλών ποσοστών ανεργίας συνέβαλε σημαντικά η μακροχρόνια συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα. Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζουμε την εξέλιξη των ποσοστών απασχόλησης και ανεργίας στην Ελλάδα την περίοδο 2001-2004 στηριζόμενοι στα στοιχεία της EUROSTAT.

Ποσοστά απασχόλησης κατά φύλο στην Ελλάδα (15-64 ετών)

	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
2001	56,3%	71,4%	41,5%
2002	57,5%	72,2%	42,9%

2003	58,7%	73,4%	44,3%
2004	59,4%	73,7%	45,2%

Πηγή: EUROSTAT

Ποσοστά ανεργίας κατά φύλο στην Ελλάδα (15+ ετών)

	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
2001	10,8%	7,3%	16,2%
2002	10,3%	6,8%	15,6%
2003	9,7%	6,2%	15,0%
2004	10,5%	6,6%	16,2%

Πηγή: EUROSTAT

Ενώ στα συνολικά ποσοστά απασχόλησης καθώς και στα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών παρουσιάζεται σημαντική βελτίωση διαχρονικά, στα ποσοστά απασχόλησης των ατόμων 55-64 ετών παρατηρείται υποχώρηση μεταξύ 2003 και 2004 από 41,3% σε 39,4%.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία από την ΕΣΥΕ για το ποσοστό συμμετοχής, το ποσοστό ανεργίας και το ποσοστό απασχόλησης. Συγκρίνονται τα συνολικά ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό, τα ποσοστά απασχόλησης και τα ποσοστά ανεργίας για το α' τρίμηνο των ετών 2004 και 2005, καθώς και η διάρθρωση της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τα έτη 2003 – 2004.

Συνολικά ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό, απασχόλησης και ανεργίας

	Α' τρίμηνο 2004	Α' τρίμηνο 2005
Ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό (15-64 ετών)	66,28%	66,66%
Ποσοστό απασχόλησης (15-64 ετών)	58,65%	59,52%
Ποσοστό ανεργίας (15 ετών και άνω)	11,35%	10,41%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Απασχολούμενοι (σε χιλιάδες) ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τα έτη 2003-2004.

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	Β' τρίμηνο 2003	Ποσοστό	Β' τρίμηνο 2004	Ποσοστό

Πρωτογενής τομέας	655,5	15,29%	545,6	12,60%
Δευτερογενής τομέας	965,8	22,53%	973,5	22,48%
Τριτογενής τομέας	2665,2	62,18%	2811,4	64,92%
Σύνολο Απασχολουμένων	4286,6	100,00%	4330,5	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Με βάση τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα παρατηρούμε ότι η αύξηση της συνολικής απασχόλησης την περίοδο 2003 – 2004 προήλθε κυρίως από την αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.

Οι μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Υπουργείο Απασχόλησης είναι αφενός η υψηλότερη ενεργοποίηση του πληθυσμού στην αγορά εργασίας και αφετέρου η επίτευξη υψηλότερων ποσοστών απασχόλησης και χαμηλότερων ποσοστών ανεργίας. Με την υψηλότερη ενεργοποίηση του πληθυσμού στην αγορά εργασίας επιδιώκεται η δραστηριοποίηση στην αγορά εργασίας μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού, ώστε με την παράλληλη δημιουργία θέσεων απασχόλησης να συμβάλει τόσο στην προσωπική, όσο και στην κοινωνική ευημερία της χώρας. Βεβαίως, η ενεργοποίηση μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού δημιουργεί μεγαλύτερη πίεση στα ποσοστά ανεργίας και ενισχύει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τον περιορισμό της ανεργίας. Η πρόκληση της μείωσης της ανεργίας αντιμετωπίζεται σε τέσσερα επίπεδα:

- προσπάθεια μείωσης της ανεργίας ανεπαρκούς ζήτησης (κυρίως με αναπτυξιακά, φορολογικά και διαρθρωτικά μέτρα),
- προσπάθεια μείωσης της διαρθρωτικής ανεργίας με τη βελτίωση των χαρακτηριστικών της προσφοράς (εκπαίδευση-κατάρτιση σχετική με τις ανάγκες της αγοράς),
- προσπάθεια μείωσης της ανεργίας τριβής με τη βελτίωση της λειτουργίας των οργανισμών που ασχολούνται με τη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης,
- προσπάθεια μείωσης της εποχιακής ανεργίας (με τη λήψη ειδικών ανά περίπτωση μέτρων).

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η ανεργία στην Ελλάδα πλήττει εντονότερα ορισμένες πληθυσμιακές ομάδες και κυρίως τους νέους και τις γυναίκες, τα άτομα με αναπηρίες, καθώς και ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Ανάλογη εικόνα προκύπτει εξετάζοντας και άλλα μεγέθη της αγοράς εργασίας, όπως τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό, το ποσοστό απασχόλησης, αλλά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης. Αντίθετα, οι μετανάστες

(τουλάχιστον αναφορικά με τα ποσοτικά μεγέθη) όχι μόνο δεν βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην ελληνική αγορά εργασίας, αλλά έχουν χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας από το σύνολο του πληθυσμού (το α' τρίμηνο του 2005 το ποσοστό ανεργίας των ατόμων με ξένη υπηκοότητα ήταν 9,4%, ενώ το συνολικό ποσοστό ανεργίας ανερχόταν σε 10,4%). Επιπλέον, οι μετανάστες έχουν πολύ υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης από το σύνολο του πληθυσμού τα οποία βέβαια δικαιολογούνται εν μέρει και από το μικρότερο μέσο όρο ηλικίας των μεταναστών συγκριτικά με το λοιπό πληθυσμό.

Η μεγαλύτερη και ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας αποτελεί επίσης σημαντική πρόκληση για το Υπουργείο Απασχόλησης, το οποίο σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας σχεδιάζει και υλοποιεί σχετικές πολιτικές. Η ανεργία των γυναικών εξακολουθεί να είναι υπερδιπλάσια της ανεργίας των ανδρών, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό και στην απασχόληση είναι ακόμα σε χαμηλό επίπεδο. Το τελευταίο έτος εμφανίζεται μία μικρή βελτίωση, η οποία όμως δεν αποτελεί αιτία εφησυχασμού. Τα προβλήματα της γυναικείας απασχόλησης αντιμετωπίζονται με οριζόντια και ειδικά μέτρα, αλλά και με αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο το οποίο αναμένεται ότι θα διευκολύνει την είσοδο περισσότερων γυναικών στην αγορά εργασίας.

Ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό, απασχόλησης και ανεργίας για τις γυναίκες

	Α' τρίμηνο 2004	Α' τρίμηνο 2005
Ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό (15-64 ετών)	53,72%	54,04%
Ποσοστό απασχόλησης (15-64 ετών)	44,45%	45,28%
Ποσοστό ανεργίας (15 ετών και άνω)	17,10%	16,08%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Η πλήρης και μόνιμη απασχόληση είναι ο κυρίαρχος τρόπος απασχόλησης στην ελληνική αγορά εργασίας. Οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα απασχολούνται αρκετές ώρες συγκριτικά με τους εργαζόμενους στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες και παραμένουν στην ίδια θέση απασχόλησης και στο ίδιο επάγγελμα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Επίσης, απασχολούνται συχνά ως αυτοαπασχολούμενοι και πολύ σπάνια σε θέσεις μερικής απασχόλησης.

Τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης σε συνδυασμό με τη χαμηλή επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα που χαρακτηρίζουν την ελληνική αγορά εργασίας επιτείνουν την

ανάγκη παροχής μεγαλύτερου βαθμού ευελιξίας στην αγορά με την δυνατότητα παροχής μεγαλύτερου αριθμού τύπων συμβάσεων, ώστε να επιλέγεται κάθε φορά η κατάλληλη ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του εργατικού δυναμικού και των επιχειρήσεων. Η ενίσχυση της ευελιξίας σχετικά με τις εργασιακές συμβάσεις, αλλά και ειδικότερα θέματα όπως η διευθέτηση του χρόνου εργασίας γίνεται με παράλληλη διατήρηση της ασφάλειας της απασχόλησης, ώστε να λειτουργήσει ευεργετικά για επιχειρήσεις και εργαζόμενους.

Εκτιμάται, σύμφωνα και με τα στοιχεία των ακόλουθων πινάκων, ότι η διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης, κατά το τρέχον, αλλά και τα επόμενα έτη, σε συνδυασμό με τις δρομολογούμενες διαρθρωτικές αλλαγές, θα συμβάλει θετικά στη δημιουργία ικανοποιητικού αριθμού θέσεων απασχόλησης, ώστε να συνεχιστεί η μείωση της ανεργίας και η αύξηση της απασχόλησης.

Προβολές για την αγορά εργασίας (σύνολο πληθυσμού)

	2004	2005*	2008*	2010*
Απασχόληση	4313,2	4373,6	4573,4	4711,6
% μεταβολή	0,9	1,4	1,5	1,5
Απασχόληση (15-64)	4234,8	4294,1	4490,2	4625,9
Ποσοστό απασχόλησης	59,4%	60,1%	62,5%	64,1%
% μεταβολή	1,3	1,4	1,5	1,5
Ανεργία	505,7	488,7	421,4	373,5
Ποσοστό ανεργίας	10,5%	10,1%	8,4%	7,3%

* προβολές

Τα στοιχεία για το 2004 και οι προβολές για τα επόμενα χρόνια βασίζονται σε δεδομένα από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος και δεν αντιστοιχούν σε αυτά των Εθνικών Λογαριασμών.

Προβολές για την αγορά εργασίας (γυναίκες)

	2004	2005*	2008*	2010*
Απασχόληση	1642,3	1675,1	1777,7	1860,4
% μεταβολή	1,9	2,0	2,0	2,3
Απασχόληση (15-64)	1621,5	1653,9	1755,2	1833,2
Ποσοστό απασχόλησης	45,2	46,1	48,9	51,0

% μεταβολή	2,2	2,0	2,0	2,2
Ανεργία	317,5	314,1	302,4	282,5
Ποσοστό ανεργίας	16,2	15,8	14,5	13,2

* προβολές

Τα στοιχεία για το 2004 και οι προβολές για τα επόμενα χρόνια βασίζονται σε δεδομένα από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος και δεν αντιστοιχούν σε αυτά των Εθνικών Λογαριασμών.

9.3 Μέτρα και Πολιτικές

Δεδομένων των ειδικών χαρακτηριστικών της ελληνικής αγοράς εργασίας και των συμφωνηθέντων αρχών για τη διαδικασία της Στρατηγικής της Λισσαβόνας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ελληνική Κυβέρνηση λαμβάνει σειρά μέτρων που στοχεύουν στην κατά το δυνατόν ταχύτερη πορεία σύγκλισης των δεικτών απασχόλησης με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης στοχεύουν στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας εργασίας και στην ενίσχυση της κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής. Λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της Ε.Ε. του 2004, για την «**αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων** και ιδιαίτερα όσον αφορά την πλήρη εφαρμογή του πακέτου μεταρρυθμίσεων για την αγορά εργασίας», έχουν γίνει σημαντικά βήματα.

Συγκεκριμένα, η δημιουργία ικανοποιητικού αριθμού θέσεων απασχόλησης και μάλιστα η ενίσχυση της ποιότητας της εργασίας αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την Ελληνική Κυβέρνηση. Τα επενδυτικά και φορολογικά μέτρα που λαμβάνονται, σε συνδυασμό με το νέο νόμο που ρυθμίζει θέματα εργασιακά, αποσκοπούν στη δημιουργία κινήτρων επένδυσης που θα δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης στο σύνολο της χώρας και ειδικά στην περιφέρεια.

Τα διαρθρωτικά μέτρα που λαμβάνονται, τόσο στην οικονομία, όσο και στην αγορά εργασίας, έχουν τον ίδιο στόχο. Στα διαρθρωτικά μέτρα που λαμβάνονται στην αγορά εργασίας, ειδική βαρύτητα έχει δοθεί στην **προώθηση της μερικής απασχόλησης** και άλλων ευέλικτων μορφών απασχόλησης. Αναμένεται ότι η **ενίσχυση της ευελιξίας** – η οποία προωθείται με **παράλληλη διατήρηση της ασφάλειας της απασχόλησης** – θα οδηγήσει στη

δημιουργία θέσεων απασχόλησης και στην ενεργοποίηση μέρους του πληθυσμού το οποίο επιθυμεί να εργαστεί με τέτοιες συμβάσεις.

Προς αυτή την κατεύθυνση ενισχύονται περαιτέρω η θεσμική κατοχύρωση της πλήρους, αλλά και της μερικής απασχόλησης στο Δημόσιο τομέα, γυναικών, όπως και ατόμων ευπαθών ομάδων (πολύτεκνοι, ΑΜΕΑ, κλπ.) (Ν.3250/2004). Ενισχύεται η λειτουργία των Ιδιωτικών Γραφείων Εργασίας (ΙΓΣΕ) και των Εταιριών Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.), όπου διασφαλίζονται πλέον πλήρως τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων. Περαιτέρω, ο νέος Ν.3385/2005 για την προώθηση της απασχόλησης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην προσπάθεια που καταβάλλεται από την Κυβέρνηση για την αύξηση της απασχόλησης.

Όπως αναλύεται διεξοδικά στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ) του 2004, η **εμβάθυνση του εκσυγχρονισμού των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης (Δ.Υ.Α.)** έχει ήδη δώσει αποτελέσματα στην ενεργοποίηση των ανέργων αξιοποιώντας τη μέθοδο της εξατομικευμένης παρέμβασης και τα ειδικά προγράμματα στα οποία εντάσσονται για τη βελτίωση των προσόντων και δεξιοτήτων τους, με αποτέλεσμα τη μείωση του ποσοστού των εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα του Οργανισμού κατά 14,2% από τον Ιανουάριο του 2004 και στην αύξηση των ωφελουμένων από ενεργητικά μέτρα στο 50% των αναζητούντων εργασία μέσω του ΟΑΕΔ, έως το τέλος του έτους. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι τα προγράμματα ενίσχυσης της απασχολησιμότητας των ανέργων έχουν εξειδικευτεί περαιτέρω, με βάση κλαδικές ανάγκες της αγοράς (π.χ. προγράμματα περιβάλλοντος, τουρισμού), αλλά και των ειδικών χαρακτηριστικών των ανέργων (φύλο, ηλικία, κλπ), με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες και τους νέους. Η συνεχής προσπάθεια των Δ.Υ.Α. να αναβαθμίσουν ποιοτικά και ποσοτικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες, ανταποκρίνεται στην αντίστοιχη σύσταση της Ε.Ε. για «ανάληψη εντονότερης δράσης για την αύξηση του επιπέδου και της αποτελεσματικότητας των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας».

Λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις για **«προσέλκυση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας»**, το Υπουργείο Απασχόλησης μεριμνά ιδιαίτερα για τη μείωση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης δύο κοινωνικών ομάδων που πλήττονται ιδιαίτερα από την ανεργία στην Ελλάδα και συγκεκριμένα οι νέοι και οι γυναίκες. Τόσο οι νέοι όσο και οι γυναίκες αναμένεται να ωφεληθούν από την προώθηση ευέλικτων εργασιακών σχέσεων.

Ειδικά για τις γυναίκες, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, ενισχύεται η υπάρχουσα δομή υποστηρικτικών δομών που διευκολύνουν τη συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Προωθούνται μέτρα διεύρυνσης των υποδομών φροντίδας και των υπηρεσιών με την υιοθέτηση κινήτρων για την δημιουργία και ανάπτυξη υπηρεσιών παιδικής φροντίδας από τον ιδιωτικό τομέα (π.χ μέσω της δημιουργίας σχετικών δομών τουλάχιστον σε μεγάλες επιχειρήσεις). Το **θεσμικό πλαίσιο γονικών αδειών** έχει επίσης προσαρμοστεί για τον ίδιο σκοπό. Ειδικότερα, μέσω της λειτουργίας των **δομών Κοινωνικής Φροντίδας** (Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, Παιδικοί Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας, κ.λπ.), προωθείται η πρόσβαση και η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων και της δομής της ελληνικής οικογένειας. Αυτό γίνεται χάρη στην απεμπλοκή τους από τις αυξημένες κοινωνικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν (ανατροφή παιδιών, φροντίδα ηλικιωμένων προσώπων), αλλά και μέσω της συνειδητοποίησης ότι μπορούν να αποκτήσουν απασχόληση και να ενταχθούν στην αγορά εργασίας είτε ως μισθωτές είτε ως αυτοαπασχολούμενες. Σήμερα λειτουργούν 1.097 δομές, που απασχολούν 4.150 άτομα προσωπικό και έχουν δυναμικότητα άνω των 48.000 ατόμων. Ο αριθμός των αποδεσμευόμενων γυναικών υπολογίζεται, βάσει στατιστικού υπολογισμού, σε 39.500 άτομα.

Μια βασική καινοτόμος δράση που επηρεάζει την απασχόληση των γυναικών προωθείται και στο χώρο της παιδείας. Η δράση αυτή αφορά τον **σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε «ολοήμερα σχολεία»** τόσο στην προσχολική αγωγή, όσο και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αποσκοπεί στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, στα πλαίσια μιας πολύ πιο διευρυμένης στόχευσης, καθώς επιδιώκεται ο εμπλουτισμός της προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με νέες δράσεις που θα βελτιώσουν τις επιδόσεις των μαθητών και θα αυξήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους. Η δράση αυτή έχει διττό αποτέλεσμα γιατί αφενός λειτουργεί προληπτικά για την αποφυγή σχολικής αποτυχίας και διαρροής και αφετέρου διευκολύνει τους γονείς (ιδιαίτερος δε τις μητέρες) ώστε να μπορούν να εργαστούν ή να βελτιώσουν τα επαγγελματικά τους προσόντα. Το εκπαιδευτικό μοντέλο που εφαρμόζεται στο Ολοήμερο Σχολείο στηρίζεται σε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση που χρησιμοποιεί εξατομικευμένες διδακτικές μεθόδους αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες και προεκτείνει την πρωινή διδασκαλία μέχρι τις πρώτες απογευματινές ώρες, ώστε να καλύπτει τόσο τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών, αλλά και τις εργασιακές-κοινωνικές ανάγκες των γονέων. Εκτιμάται ότι μέχρι το 2006 θα λειτουργήσουν 4.500 ολοήμερα σχολεία και 2.000 ολοήμερα νηπιαγωγεία.

Επίσης, εφαρμόζονται **ειδικά προγράμματα για τις άνεργες γυναίκες και τους άνεργους νέους** που στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η συνεχής βελτίωση της λειτουργίας των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης είναι σημαντική για το σκοπό αυτό. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση «για την **ενεργό γήρανση**» εφαρμόζονται από τον Ο.Α.Ε.Δ. ειδικά προγράμματα απασχόλησης για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, με στόχο την απασχόλησή τους, αλλά και τη διασφάλιση των αναγκαίων ενσήμων που θα τους οδηγήσει τα επόμενα χρόνια στη συνταξιοδότηση. Συγκεκριμένα, επιχορηγούνται όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, καθώς και οι επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα που προσλαμβάνουν ανέργους, που τους υπολείπονται μέχρι 1.500 ένσημα και ένα μήνα μέχρι πέντε χρόνια για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για τη συνταξιοδότηση. Περαιτέρω, στη διάρκεια της νέας προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013 θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση ανέργων, αλλά και εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας με στόχο την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών τους προσόντων.

Η **καταπολέμηση του αποκλεισμού, τόσο στην αγορά εργασίας, όσο και στην κοινωνία ευρύτερα**, αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Κυβέρνησης. Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη 2005-2006 παρουσιάζονται αναλυτικά τα μέτρα που λαμβάνονται για τον περιορισμό του κοινωνικού αποκλεισμού. Δεδομένου ότι ο αποκλεισμός από την αγορά εργασίας οδηγεί συχνά σε φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, τα μέτρα που λαμβάνονται για την εξάλειψη τυχόν διακρίσεων εισόδου και προόδου στην αγορά εργασίας έχουν ιδιαίτερη σημασία. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται ειδικά μέτρα για τους μετανάστες, τα άτομα με αναπηρίες, τους τσιγγάνους και τα άτομα με περιορισμένες δεξιότητες.

Με στόχο τη **βελτίωση της διαδικασίας σύζευξης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας** και τη μείωση της ανεργίας τριβής, αλλά και της διαρθρωτικής ανεργίας έχει δοθεί έμφαση σε τρεις τομείς: πρώτον, στη βελτίωση των διαδικασιών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης, δεύτερον, στη συνεχή αποτύπωση των αναγκών ειδικοτήτων και δεξιοτήτων από το **Παρατηρητήριο Απασχόλησης** του Ο.Α.Ε.Δ., το οποίο σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους εκπόνησε τον Απρίλιο του 2004 μεθοδολογία, που εφαρμόζεται πλέον στις νέες έρευνες που υλοποιούνται την τρέχουσα περίοδο, και τρίτον, στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε οι ανάγκες της αγοράς να αποτυπώνονται στα προγράμματά τους. Την παραπάνω διαδικασία συστηματοποιεί ο **νέος Νόμος για τη Δια Βίου Μάθηση** (Νόμος 3369/2005).

Η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου των ευέλικτων μορφών απασχόλησης και ο νέος νόμος για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας (Νόμος 3385/2005) αναμένεται ότι θα επιφέρουν ευνοϊκές αλλαγές στην αγορά εργασίας για τις επιχειρήσεις, αλλά και για το εργατικό δυναμικό. Η προώθηση της ευελιξίας με παράλληλη διατήρηση της ασφάλειας της απασχόλησης δίνει την απαραίτητη ευελιξία στις επιχειρήσεις, ώστε να καταστούν περισσότερο ανταγωνιστικές και αποδοτικές στο έργο τους διατηρώντας τις θέσεις απασχόλησης και δημιουργώντας τις συνθήκες δημιουργίας περισσότερων θέσεων απασχόλησης. Παράλληλα, η **ύπαρξη ποικιλίας εργασιακών συμβάσεων (πλήρους, μερικής και εποχιακής απασχόλησης)** δίνει τη δυνατότητα επιλογής των κατάλληλων κάθε φορά εργασιακών σχέσεων, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις προτιμήσεις του εργατικού δυναμικού.

Περαιτέρω, με στόχο την **ενίσχυση της γεωγραφικής κινητικότητας** η ΚΥΑ 50233/3.5.2004, προβλέπει την ενίσχυση των ανέργων που μετακινήθηκαν από τον τόπο διαμονής τους για να εργαστούν, με αυξημένη επιδότηση ενοικίου. Σημαντική είναι και η συμβολή των προγραμμάτων διευκόλυνσης της γεωγραφικής κινητικότητας εργατικού δυναμικού που υλοποιούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ., δεδομένου ότι επιδοτείται το εργατικό δυναμικό που μετακινείται για απασχόληση περιορισμένης διάρκειας με σκοπό την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα.

Όσον αφορά την **επαγγελματική κινητικότητα**, με ειδική διάταξη, από 1/1/2005, ευνοούνται οι απασχολούμενοι στις νέες μορφές απασχόλησης. Σημαντική παράμετρος για την προαγωγή της κινητικότητας στην εργασία αναδεικνύεται και η εξομοίωση των ημερών εργασίας που διανύθηκαν σε μερική απασχόληση με εκείνες που διανύθηκαν σε πλήρη για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Οι μισθωτοί που συνδέονται με τον εργοδότη τους με σύμβαση μειωμένου ωραρίου, κατά το Ν. 1892/90 ασφαρίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως και οι εργαζόμενοι με πλήρες ωράριο, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας. Αρκεί το συμβατικό ωράριό τους να είναι τουλάχιστον το μισό του νόμιμου, αναγνωρίζοντας στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ όλες τις ημέρες εργασίας που πραγματοποιούν σε κάθε μισθολογική περίοδο, ενώ από την έναρξη ισχύος του νόμου έχει καθιερωθεί γι' αυτούς ειδική (1η) ασφαλιστική κλάση (αντίστοιχα αντιμετωπίζεται και η εκ περιτροπής εργασία).

Επιπλέον, με το **θεσμό της διαδοχικής ασφάλισης** το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εξυπηρετεί τις απαιτήσεις κινητικότητας των εργαζομένων από κλάδο σε κλάδο και από πλήρη σε μερική απασχόληση και αμφίδρομα, αποφεύγοντας τη δημιουργία αντικινήτρων στο πλαίσιο της χορήγησης σύνταξης.

Οι **εξελίξεις στους μισθούς** και τα λοιπά κόστη που συνδέονται με την εργασία ρυθμίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι οποίες καταρτίζονται με τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων. Παράλληλα, ενεργοποιήθηκαν τα μέτρα του Νόμου 3227/2004 για την αντιμετώπιση της ανεργίας με τα οποία οι επιδοτούμενοι άνεργοι μπορούν να προσλαμβάνονται σε θέσεις πλήρους ή μερικής απασχόλησης για όσο διάστημα διαρκεί η επιδότηση της ανεργίας και να αμείβονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους λοιπούς εργαζόμενους στον ίδιο εργοδότη. (Υ.Α. 30874-23.6.2004).

Λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση της Ε.Ε. για την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, το Υπουργείο Απασχόλησης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προώθησαν το **νέο νόμο για τη Δια Βίου Μάθηση** (Νόμος 3369/2005). Ο νόμος αυτός αποτελεί την πρώτη συνολική στρατηγική για τη δια βίου μάθηση σε εθνικό επίπεδο, σε αντίθεση με τις συχνά αποσπασματικές και χωρίς σύνδεση μεταξύ τους δράσεις του παρελθόντος. Αξιοποιώντας την εθνική και διεθνή εμπειρία στον χώρο της δια βίου μάθησης ενθαρρύνει την απόκτηση γνώσεων, τον προσανατολισμό της εκπαιδευτικής δραστηριότητας και προς την αγορά εργασίας και τον επιχειρηματικό χώρο, την καταπολέμηση του αποκλεισμού, τη διδασκαλία ξένων γλωσσών και γενικότερα την ισότιμη αντιμετώπιση της επένδυσης κεφαλαίου και της επένδυσης σε εκπαίδευση και κατάρτιση. Στο πλαίσιο αυτής της παρέμβασης ενεργοποιείται σταδιακά το Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (ΕΣΣΕΕΚΑ), οριοθετείται η αρμοδιότητα των εμπλεκόμενων φορέων και θεσμοθετείται η Επιτροπή δια βίου Μάθησης, που θα συντονίζει την πολιτική και τις δράσεις σε εθνικό επίπεδο και θα αποτελεί το σημείο επαφής της δια βίου εκπαίδευσης με το ΕΣΣΕΕΚΑ.

Ειδικότερα, σημαντική προσπάθεια θα καταβληθεί για την **καταπολέμηση του αναλφαβητισμού των ενηλίκων**, για άτομα που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο πρόωρα, μέσω κυρίως των **Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας** και των **Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων** που θα επεκταθούν σε όλη τη χώρα (ο σχεδιασμός είναι το 2006 να υπάρχει ένα Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας και ένα Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε κάθε νομό).

Ως προς την **ανώτατη εκπαίδευση**, θα συνεχισθεί η προσπάθεια για την περαιτέρω ανάπτυξη του θεσμού της δια βίου μάθησης μέσω του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, των διατμηματικών προγραμμάτων συμπληρωματικής εκπαίδευσης, των Ινστιτούτων δια βίου Εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης από απόσταση (με τη χρήση νέων τεχνολογιών).

9.3.1 Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση

Όσον αφορά τη **σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας**, θα υποστηριχθούν και θα αναπτυχθούν οι υφιστάμενες δομές συμβουλευτικής και προσανατολισμού, δηλαδή τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.), τα Γραφεία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.) και το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Θα συνεχιστεί η ανάπτυξη πληροφοριακού υλικού και εργαλείων για όλους τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με αναπηρίες ή εκείνων που ανήκουν σε ιδιαίτερες μαθητικές ομάδες με υψηλή επικινδυνότητα για κοινωνικό αποκλεισμό. Παράλληλα, θα συνεχιστεί η επιμόρφωση στελεχών που θα είναι σε θέση να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα νέα ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. Εκτιμάται ότι το 2006 θα λειτουργούν 75 ΚΕ.ΣΥ.Π. και 570 ΓΡΑ.Σ.Ε.Π., με 2.200 στελέχη που θα παρέχουν σχετικές υπηρεσίες. Οι ωφελούμενοι των δράσεων των φορέων αυτών θα ξεπεράσουν τις 500.000.

Επίσης, στο πλαίσιο της **αναβάθμισης των σπουδών στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)**, ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης θα διευρύνει τα προγράμματα πρακτικής άσκησης και θα προσφέρει πρόσθετες εκπαιδευτικές δράσεις, εστιάζοντας σε καινοτόμες ειδικότητες και σε απομακρυσμένες περιοχές, ώστε οι απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ. να αποκτήσουν τις απαραίτητες για την αγορά εργασίας γνώσεις και δεξιότητες. Προγραμματίζεται η δημιουργία περιφερειακών βιβλιοθηκών, καθώς και η ανάπτυξη προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κυρίως για εργαζόμενους φοιτητές ή γυναίκες που είναι υποχρεωμένες να παραμένουν στο σπίτι. Παράλληλα, για πρώτη φορά, ενισχύονται και τα ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. με έμμεση χρηματοδότηση υπό τη μορφή υποτροφιών και άλλων παροχών μέσω του Ο.Ε.Ε.Κ. και με τελικούς αποδέκτες τους σπουδαστές.

Σημαντικές δράσεις αναλαμβάνονται επίσης για την **καταπολέμηση της σχολικής διαρροής**. Η πρόωγη εγκατάλειψη του σχολείου και η μη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα οδηγούν σε περιορισμό των επαγγελματικών επιλογών και, κατ'

επέκταση, σε κοινωνικό αποκλεισμό. Στο πλαίσιο αυτό υλοποιούνται προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας για μαθητές Γυμνασίου και πρόσθετης διδακτικής στήριξης για μαθητές Λυκείου και Τεχνολογικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων, ιδιαίτερα σε περιοχές όπου καταγράφεται αυξημένος πληθυσμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων και χαμηλού εισοδήματος, έτσι ώστε να αποφύγουν οι μαθητές αυτοί την σχολική αποτυχία και να μην εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο με μειωμένα προσόντα που θα τους οδηγήσουν σε αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Υπολογίζεται ότι το 2006 ο αριθμός των ωφελουμένων μαθητών θα ξεπερνά τις 250.000. Στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής συμβάλλουν και οι προαναφερθείσες δράσεις διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής.

9.3.2 Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

Η ταχύτητα των τεχνολογικών και οργανωτικών αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία, δημιουργεί συνεχώς την ανάγκη απόκτησης νέων γνώσεων και της ανάπτυξης δεξιοτήτων στο ανθρώπινο δυναμικό. Ο ρόλος της κατάρτισης και της εκπαίδευσης καθίσταται πρωταρχικός, τόσο για τον άνεργο, όσο και για τον εργαζόμενο, όσον αφορά στην ενίσχυση των προοπτικών απασχόλησης, αλλά και την επαγγελματική ανέλιξη, αντίστοιχα. Η δημιουργία ισχυρού απασχολήσιμου εργατικού δυναμικού σε συνδυασμό με ένα βιώσιμο και ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον αποτελεί βασική παράμετρο αύξησης της απασχόλησης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Την περίοδο 2000-2006 υπολογίζεται ότι καταρτίστηκαν, ή θα καταρτιστούν, άνω των 130.000 ανέργων και 95.000 εργαζόμενοι.

Παράλληλα η «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.» εφαρμόζει πιλοτικά προγράμματα συνδυασμένης κατάρτισης, με στόχο την ενσωμάτωση των καλών πρακτικών που θα προκύψουν από την εφαρμογή τους, στο σύνολο των δράσεών της.

Στο πλαίσιο της αναβάθμισης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης, καθοριστική είναι η συμβολή της διαδικασίας πιστοποίησης, μέσω της οποίας, αξιολογείται η ανταπόκριση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών μιας οντότητας με καθορισμένες απαιτήσεις.

Το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, το οποίο είναι ο αρμόδιος Εθνικός φορέας για τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση, προχώρησε κατά την παρούσα προγραμματική περίοδο, μέσω του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης (ΕΚΕΠΙΣ) στον

σχεδιασμό και την εφαρμογή διαδικασιών πιστοποίησης, οι οποίες και θα ολοκληρωθούν με την λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Το σύστημα πιστοποίησης των φορέων και των δομών τους συνδέεται με τις υποδομές και αφορά στους φορείς υλοποίησης προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης- ΚΕΚ), στα εξειδικευμένα ΚΕΚ για τα ΑΜΕΑ, καθώς και για άτομα που έχουν απεξαρτηθεί από ναρκωτικές ουσίες. Το σύστημα πιστοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού αφορά επαγγελματικές κατηγορίες (εκπαιδευτές Σ.Ε.Κ, στελέχη Σ.Υ.Υ, εργασιακοί σύμβουλοι του ΟΑΕΔ). Τέλος, το σύστημα πιστοποίησης των προγραμμάτων που συνδέεται άμεσα με την αναβάθμιση της ποιότητας των εφαρμοζόμενων στη Σ.Ε.Κ προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης. Η ολοκλήρωση των παραπάνω συστημάτων πιστοποίησης θα συμβάλει στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και ποιοτικά αναβαθμισμένου συστήματος Σ.Ε.Κ. στην Ελλάδα.

Για την **προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις της αγοράς** κρίνεται επιτακτική η έγκαιρη διάγνωση των αναγκών σε ειδικότητες και δεξιότητες και στη συνέχεια η άμεση προσαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις εξακριβωμένες ανάγκες. Στο θέμα της καταγραφής των αναγκών το **Παρατηρητήριο Απασχόλησης** έχει κάνει τα πρώτα σημαντικά βήματα και προχωρά στην εξέλιξη των μεθοδολογικών εργαλείων του, ώστε να είναι σε θέση να παρέχει καλύτερη πληροφόρηση στους φορείς σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων κατάρτισης, σε συνεργασία με τον Ο.Ε.Ε.Κ. και την Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.. Παράλληλα έχουν γίνει σημαντικά βήματα στον τομέα της πιστοποίησης του περιεχομένου προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης από τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Παιδείας και Απασχόλησης (Ο.Ε.Ε.Κ. και Ε.Κ.Ε.Π.Σ.).

10. Η Συμβολή του ΚΠΣ 2000-2006 και του ΕΣΠΑ 2007-2013 στο ΕΠΜ 2005-2008

Οι συγχρηματοδοτούμενες από την Ε.Ε. αναπτυξιακές παρεμβάσεις αποτελούν μία σημαντική πτυχή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας στην Ελλάδα. Σημαντικό τμήμα και δράσεις του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 (Γ' ΚΠΣ) και του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013 (ΕΣΠΑ – Δ' ΚΠΣ) θα συμβάλουν στην προώθηση των προτεραιοτήτων του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2005-2008

(ΕΠΜ), ειδικότερα όσον αφορά στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην αύξηση της απασχόλησης.

Το ΕΠΜ 2005-2008 καλύπτει τα τελευταία έτη εφαρμογής του Γ' ΚΠΣ (2005 - 2008) καθώς και τα δύο πρώτα έτη της επόμενης προγραμματικής περιόδου των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΣΠΑ). Για το λόγο αυτό η αναπτυξιακή στρατηγική και η συμβολή των ΚΠΣ και ΕΣΠΑ στο ΕΠΜ παρουσιάζεται διακριτά για τις δύο περιόδους κατωτέρω, όπου περιγράφεται πως οι παρεμβάσεις του ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του ΕΠΜ.

10.1 Η Στρατηγική με Ορίζοντα την Ολοκλήρωση του Γ' ΚΠΣ

Η στρατηγική του ΚΠΣ 2000-2006 για την ενίσχυση των πολιτικών για την πραγματική σύγκλιση, την περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή εξειδικεύθηκε σε 7 άξονες προτεραιότητας, για την επίτευξη των οποίων υλοποιούνται 25 ΕΠ και 4 Κοινοτικές Πρωτοβουλίες με τη συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε., καθώς και τα έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής.

Στο επίπεδο του αρχικού σχεδιασμού (2000-2001) η Στρατηγική της Λισσαβόνας επηρέασε έμμεσα κυρίως το σχεδιασμό των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, ενώ η Ενδιάμεση Αναθεώρηση του ΚΠΣ (2004) ενίσχυσε χρηματοδοτικά περαιτέρω τις παρεμβάσεις εκείνες που σχετίζονται με προτεραιότητες της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ .

Σχετικές μελέτες¹ κατέδειξαν ότι το Γ' ΚΠΣ (2000-2006) αποτελεί το σημαντικότερο μέσο για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας στην Ελλάδα κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, και συνάδει στη συντριπτική πλειοψηφία των στόχων του σε όλα τα θεματικά πεδία – προτεραιότητές της. Το ποσοστό των πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (ΚΠΣ 2000-2006 για την Ελλάδα) που κατευθύνεται σε δράσεις που συμβάλλουν **άμεσα** στη ΣτΛ εκτιμάται σε **39%**, ενώ εάν συνυπολογισθούν και οι παρεμβάσεις **έμμεσης** συνεισφοράς (που αφορούν στην ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων και στην αειφόρο ανάπτυξη), το ποσοστό ανέρχεται σε **48%**.

¹ Thematic Evaluation of the Structural Funds' Contributions to the Lisbon Strategy. Danish Technological Institute, February 2005 και Thematic Evaluation of the Structural Funds' Contributions to the Lisbon Strategy. Case study – 3rd Community Support Framework Greece 2000-2006, September 2004.

Η στρατηγική του παρόντος ΕΠΜ σε σχέση με το Γ ΚΠΣ αφορά κυρίως στο επιχειρησιακό επίπεδο και στο επίπεδο της εφαρμογής. Βασικός στόχος είναι η αποτελεσματική ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων της Λισσαβόνας στις παρεμβάσεις της τρέχουσας περιόδου, με ορίζοντα την ολοκλήρωση του ΚΠΣ (2008), καθώς και η αξιοποίηση του ΚΠΣ ως εργαλείου για την εφαρμογή των εθνικών προτεραιοτήτων του παρόντος ΕΠΜ μέσω:

- Προσδιορισμού και συστηματικής παρακολούθησης του υποσυνόλου του ΚΠΣ, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του ΕΠΜ.
- Προώθησης και ολοκλήρωσης των ρυθμίσεων για τη διευθέτηση και απλούστευση των διαδικασιών του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής του ΚΠΣ, για την επιτάχυνση της υλοποίησης και επιτυχή ολοκλήρωση έργων του ΚΠΣ που συμβάλλουν στους στόχους του ΕΠΜ.
- Εστίασης των ενεργειών στην υποστήριξη των Τελικών Δικαιούχων των έργων αυτών.
- Προώθησης μεγαλύτερης ευελιξίας στην εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων του ΚΠΣ.
- Προσανατολισμού της έμφασης, όχι μόνον στην πλήρη απορρόφηση των πόρων, αλλά και στην ποιότητα της εφαρμογής, στην αποτελεσματικότητα-αποδοτικότητα και στη μεγιστοποίηση των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων του ΚΠΣ.
- Αξιοποίησης ενδεχόμενων αναθεωρήσεων για την περαιτέρω χρηματοδοτική ενίσχυση δράσεων που συμβάλλουν στους στόχους του ΕΠΜ, στο βαθμό που είναι εφικτό.

10.2 Σχεδιασμός για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013

10.2.1 Αναπτυξιακό Όραμα και Βασικές Προτεραιότητες του ΕΣΠΑ, στο Πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Διαβούλευσης

Η προσέγγιση προκειμένου να προσδιορισθούν οι στρατηγικές πολιτικές ανάπτυξης της Ελλάδας για την περίοδο 2007-2013 στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ βασίζεται στην πεποίθηση ότι **δεν υπάρχουν μεμονωμένοι παράγοντες** που μπορούν να πυροδοτήσουν μια ταχεία, πραγματική ανάπτυξη στην Ελλάδα. Παρόμοια, **δεν υπάρχει ένα «μοναδικό εμπόδιο για την ανάπτυξη»**, η άρση του οποίου θα επέτρεπε την επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης. Αντίθετα, η ανάπτυξη θα προέλθει από ένα σύνολο δράσεων σε συνδυασμό με ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον και μέσα σε ένα πλαίσιο στο οποίο θα καθορίζεται

με σαφήνεια ένα σύνολο από κίνητρα, σε μικροοικονομικό επίπεδο, που αφορούν στην ιδιωτική πρωτοβουλία και ανάληψη πρωτοβουλιών.

Δημιουργείται εν τούτοις η ανάγκη εστίασης σε ορισμένους **τομείς προτεραιότητας** για τη στρατηγική της ανάπτυξης. Οι **συνεχιζόμενες διαδικασίες** του εθνικού αναπτυξιακού προγραμματισμού – διαβούλευσης έχουν συμβάλει σε έναν **αρχικό προσδιορισμό** των τομέων προτεραιότητας και σε μια σειρά δυνατών πολιτικών επιλογών και προτάσεων για κάθε έναν από αυτούς. Μία προκαταρκτική διατύπωση 7 Αξόνων Προτεραιότητας κατωτέρω περιλαμβάνει και αρκετούς τομείς που μπορούν να σηκώσουν το βάρος της ανάπτυξης και που μπορούν να καταστούν ανταγωνιστικοί σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Με βάση την ανωτέρω γενική θεώρηση καθίσταται σαφές ότι η στρατηγική του νέου ΕΣΠΑ 2007-2013 θα πρέπει να στοχεύει στην **ενίσχυση της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και στην προώθηση της πραγματικής σύγκλισης με τις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Ένα νέο αναπτυξιακό όραμα επομένως θα πρέπει να συνδέεται με την **ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων πολιτών και τη σύγκλιση με το ευρωπαϊκό μέσο (σε όρους εισοδήματος και αγοραστικής δύναμης, βασικών υπηρεσιών, επιπέδου κοινωνικής προστασίας)**. Ο στρατηγικός στόχος της **βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης με κοινωνική συνοχή μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση μιας ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας βασιζόμενης στη γνώση, που να οδηγεί στην πλήρη απασχόληση με τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας**.

Επιμέρους συνιστώσες για τη διαμόρφωση της στρατηγικής αυτής αποτελούν :

- Η διαμόρφωση στρατηγικών επιλογών επικεντρώνοντας σε δράσεις που θα αναδείξουν τα πλεονεκτήματά της χώρας.
- Η έμφαση στα προγράμματα κατάρτισης και γνώσης, διότι από εκεί θα προέλθουν τα περισσότερα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στο μέλλον.
- Η υλοποίηση δράσεων που θα τονώσουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.
- Ο σωστός και έγκαιρος σχεδιασμός για την επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Η διατύπωση ξεκάθαρων, ως προς το στόχο και το περιεχόμενο, προτεραιοτήτων.
- Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στη γεωπολιτική θέση της χώρας και στην αξιοποίηση της σημασίας της ως πόλου σταθερότητας και ανάπτυξης στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Βασική επιδίωξη αποτελεί η εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας

ώστε να καταστεί ελκυστική για την εγκατάσταση ξένων επιχειρήσεων που στοχεύουν στην επέκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή.

- Η αξιοποίηση της εμπειρίας που αποκτήθηκε από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, αλλά και από την τρέχουσα, για την προώθηση θεσμικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων, με στόχο να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για την αποτελεσματική υλοποίηση των προτεραιοτήτων και να επιτευχθούν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από τη χρησιμοποίηση των πόρων που θα διατεθούν.

Στο επίπεδο του προγραμματισμού, κατά τη συνεχιζόμενη διαδικασία του εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2007-2013, και μέσω της ευρύτατης διαβούλευσης με τους φορείς τομεακών και περιφερειακών πολιτικών, τους κοινωνικο-οικονομικούς εταίρους και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, αναδεικνύονται στην παρούσα φάση **επτά (7) Στρατηγικοί Άξονες Ανάπτυξης** για το ΕΣΠΑ. Οι άξονες του ΕΣΠΑ παρουσιάζονται κατωτέρω με αναφορά στη συμβολή τους στις **3 βασικές προτεραιότητες της αναθεωρημένης ατζέντας της Λισσαβόνας** (Να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας, γνώση και καινοτομία ως παράγοντες μεγέθυνσης, Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης), καθώς και στις αντίστοιχες **Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθύνσεις για την Πολιτική Συνοχής**.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1. Περιφερειακή Ανάπτυξη - Ο Άξονας αυτός συνιστά το Περιφερειακό Σκέλος Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς και θα διακρίνεται σε πέντε (5) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ένα ανά μείζονα Αναπτυξιακή Περιφέρεια (Κεντρική – Δυτική – Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Θεσσαλία – Ήπειρος - Στερεά Ελλάδα, Δυτική Ελλάδα – Πελοπόννησος – Ιόνιο, Κρήτη – Νότιο Αιγαίο – Βόρειο Αιγαίο, Αττική). Στο πλαίσιο του άξονα θα χρηματοδοτηθούν κυρίως έργα που αφορούν σε Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, δευτεροβάθμια δίκτυα (μεταφορές, μικρά λιμάνια, μικρά αεροδρόμια, κλπ), υποδομές εκπαίδευσης, πολιτισμού, πρόνοιας, περιβάλλοντος, υγείας (και εξοπλισμού), αστικές αναπλάσεις κλπ. Συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις που εντάσσονται στους υπόλοιπους Τομεακούς Άξονες του ΕΣΠΑ, ο άξονας αυτός θα συμβάλει στην προώθηση της 1^{ης} προτεραιότητας της πολιτικής Συνοχής («Η Ευρώπη και οι περιφέρειές της πιο ελκυστικοί τόποι για επενδύσεις και απασχόληση») και σε επιμέρους συνιστώσες της περιφερειακής-χωρικής της διάστασης (πχ «Η συμβολή των πόλεων στην ανάπτυξη και στην απασχόληση»).

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2. Επιχειρηματικότητα & Εξωστρέφεια - Ο 2^{ος} Άξονας του ΕΣΠΑ περιλαμβάνει παρεμβάσεις που αφορούν Ιδιωτικές Επενδύσεις, Υποδομές Επιχειρηματικότητας – Πρόσβαση σε Κεφάλαια, Έρευνα & Ανάπτυξη, Καινοτομία, Τουρισμό, Ναυτιλία και Διαχείριση Αθλητικών και Πολιτιστικών Υποδομών. Ο 2^{ος} Άξονας του ΕΣΠΑ εξυπηρετεί σε ένα μεγάλο βαθμό πολιτικές που συνδέονται κύρια με τον 1^ο και τον 2^ο τομέα προτεραιότητας της αναθεωρημένης Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας και των Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος - Ο 3^{ος} άξονας του ΕΣΠΑ αναπτύσσεται στο πνεύμα της 1^{ης} προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής 2007-13 και θα προωθεί παρεμβάσεις που αφορούν : Διευρωπαϊκά Δίκτυα, το Σιδηροδρομικό Δίκτυο, Λιμένες Εθνικής Εμβέλειας, Βασικά Ενεργειακά Δίκτυα Φυσικού Αερίου, Πετρελαίου και Ηλεκτρισμού.

Καθίσταται σαφές ότι εκτός της άμεσης συμβολής κάθε άξονα ΕΣΠΑ στις προτεραιότητες της Λισσαβόνας, εκτιμάται ότι θα υπάρξουν και σημαντικές επιπτώσεις από το σύνολο των αξόνων με έμμεση συμβολή στην ατζέντα για τη μεγέθυνση και την απασχόληση (πχ σε όρους σύγκλισης των περιφερειών, δημιουργίας απασχόλησης).

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4. Ψηφιακή Σύγκλιση & Οργανωτική Αναδιάρθρωση της Δημόσιας Διοίκησης - Ο Άξονας αυτός συνδέεται κυρίως με τη 2^η ευρωπαϊκή προτεραιότητα για την οικονομική μεγέθυνση και απασχόληση («Γνώση και καινοτομία ως παράγοντες μεγέθυνσης») αλλά και με τον τομέα της διακυβέρνησης στον οποίο αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στις νέες Κοινοτικές Κατευθύνσεις για την Πολιτική Συνοχής. Περιλαμβάνει τους τομείς Τηλεπικοινωνιών & Τεχνολογιών Πληροφορικής, e-business, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αναμόρφωσης της Δημόσιας Διοίκησης σε κεντρικό / περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, παρεμβάσεις σε Δημόσια Κτίρια, Υποστήριξη Τελικών Δικαιούχων, start-up φορέων κλπ.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5. Αειφόρος Ανάπτυξη - Πολιτικές που εμπίπτουν στις προτεραιότητες του Γκέτεμποργκ προωθούνται κυρίως από τον 5^ο Άξονα του ΕΣΠΑ (και συμπληρωματικά στο Περιφερειακό Σκέλος τους ΕΣΠΑ), ο οποίος περιλαμβάνει παρεμβάσεις όπως : Αστικές Μεταφορές Φιλικές στο περιβάλλον, Βασικές Περιβαλλοντικές Υποδομές Διαχείρισης Αποβλήτων, Πολιτική Προστασία – Πρόληψη Κινδύνων, Προστασία & Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος, Ποιότητα Αστικού & Δομημένου Περιβάλλοντος, Επιχειρηματικότητα στον τομέα του Περιβάλλοντος, Ορθολογική Διαχείριση Φυσικών Πόρων, Χωροταξία.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού - Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση και η σχετική 3^η βασική προτεραιότητα της Λισσαβόνας (Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης) προωθούνται μέσα από τον ανωτέρω Άξονα, όπου περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για τους τομείς Εκπαίδευσης, Βασικής Έρευνας, Κατάρτισης - Αγοράς Εργασίας, Πρόνοιας & Ψυχικής Υγείας, Προώθησης της Ισότητας.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7. Προώθηση της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας - Η βασική αυτή περιφερειακή διάσταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής προωθείται μέσα από διακριτό Άξονα του ΕΣΠΑ.

Σημειώνεται ότι παρεμβάσεις για την **Ανάπτυξη της υπαίθρου και την Αλιεία** θα προωθηθούν από διακριτό Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Αλιεία.

10.2.2 Διαρθρωτικές Αλλαγές στο Επίπεδο της Διαχείρισης και Εφαρμογής των Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ προωθούνται βασικές διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα σχεδιασμού, διαχείρισης, ελέγχου και εφαρμογής των αναπτυξιακών προγραμμάτων:

- Αναμορφώνεται το καθεστώς διαχείρισης του **Εθνικού Σκέλους του ΠΔΕ**, προκειμένου να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης σε τομείς όπου για οποιουδήποτε λόγους δεν θα υπάρξει συγχρηματοδότηση. Όλες οι δημόσιες επενδύσεις θα ενταχθούν σε ένα μεσοπρόθεσμο "**Εθνικό Πλαίσιο Στήριξης**" (ΕΠΣ), με συγκεκριμένους κανόνες εξειδίκευσής του σε ετήσιο πρόγραμμα και με συγκεκριμένες δομές και διαδικασίες διαχείρισης.
- Στη βάση των παραπάνω 7 Αναπτυξιακών Αξόνων του ΕΣΠΑ θα δομηθούν και οι νέες **Διαπεριφερειακές και Διατομεακές Διαχειριστικές Αρχές**, ισχυρές και επιτελικές τόσο σε στελέχωση όσο και σε αρμοδιότητες, ανεξάρτητες από τους προγραμματικούς και ελεγκτικούς μηχανισμούς, που θα διαχειριστούν τα νέα ΕΠ, με κοινά συμφωνημένο πλαίσιο κριτηρίων ένταξης & διαχείρισης έργων και με προσήλωση στην επίτευξη των επιδιωκόμενων μετρήσιμων στόχων.

- Αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που παρατηρήθηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης του τρέχοντος ΚΠΣ λόγω της αδυναμίας ή/και ανεπάρκειας πολλών **Τελικών Δικαιούχων**, δεδομένου ότι βάσει των νέων κανονισμών οι φορείς αυτοί απαιτείται να είναι πιστοποιημένοι για την επάρκειά τους. Από το σύνολο των δυνητικών φορέων υλοποίησης θα επιλέγονται οι ικανότεροι και επαρκέστεροι, ενώ για τους υπόλοιπους θα πρέπει να αξιοποιηθούν νέες μέθοδοι διαχείρισης των έργων (ανάθεση αρμοδιοτήτων σε τρίτους, συνολική επιχορήγηση, χρήση ενδιάμεσων φορέων κλπ).
- Παράλληλα, προωθείται η δημιουργία **5 Μειζόνων Περιφερειών**, που αποκλειστικό αντικείμενο θα έχουν το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του αναπτυξιακού προγραμματισμού της χωρικής τους αρμοδιότητας, τόσο για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα από κοινοτικούς πόρους, όσο και για τα χρηματοδοτούμενα από αμιγώς εθνικούς.
- Βασικός στόχος είναι η δημιουργία και λειτουργία των κατάλληλων μηχανισμών / φορέων σε επίπεδο Περιφέρειας :
 - Για την ιεράρχηση, προετοιμασία, υλοποίηση και διαχείριση αναπτυξιακών παρεμβάσεων/έργων στις Ελληνικές Περιφέρειες, μελετάται η ίδρυση και λειτουργία **Αναπτυξιακών Οργανισμών των Περιφερειών (ΑΟΠ)**.
 - Για ορισμένες κατηγορίες πράξεων μελετάται επίσης η σύσταση **Ανωνύμων Εταιρειών** που θα αναλάβουν να ομαδοποιήσουν και να διαχειρισθούν το πλήθος των έργων **σε επίπεδο Διοικητικής Περιφέρειας**.
- Τέλος, **ειδικότερες επιδιώξεις** που συνδέονται με την επόμενη προγραμματική περίοδο των Διαρθρωτικών Ταμείων και το παρόν ΕΜΠ είναι :
 - Ο συντονισμός των διαδικασιών κατάρτισης και εφαρμογής του ΕΣΠΑ (2007-2013) και του ΕΜΠ.
 - Η ενεργός συμμετοχή των Περιφερειών, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων στην προώθηση των στόχων του ΕΣΠΑ που συμβάλλουν στο ΕΠΜ, η ενημέρωση για τη ΣτΛ και το ΕΠΜ σε περιφερειακό επίπεδο καθώς και η διάδοση των καλών πρακτικών και αποτελεσμάτων.
 - Η ενθάρρυνση της «περιφερειακής προσαρμογής» των στόχων του ΕΠΜ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Παράρτημα 1: Ο Πολιτισμός στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων**
- Παράρτημα 2: Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»**
- Παράρτημα 3: Η Στρατηγική της Ελλάδας για τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)**

Παράρτημα 1: Ο Πολιτισμός στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων

Ο πολιτιστικός τομέας στη χώρα μας δεν έχει αξιοποιηθεί επαρκώς ως παράγων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, ενώ η πολιτιστική κληρονομιά εκλαμβάνεται κυρίως ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του συμβατικού τουρισμού. Η ανατροπή των στρεβλώσεων γίνεται σταδιακά με μία σειρά θεσμικών μεταρρυθμίσεων και πολιτικών, με στόχο τη διαφάνεια, την εξωστρέφεια και την ενεργοποίηση όλης της κοινωνίας, ώστε ο τομέας του πολιτισμού να ξεφύγει από το κρατικοδίαιτο μοντέλο στο οποίο έχει εγκλωβισθεί και να αναπτύξει δυνατότητες, δεξιότητες και σχήματα που ταιριάζουν στην εποχή μας.

Με δύο σχέδια νόμου, το ένα για τις χορηγίες και το άλλο για την ενθάρρυνση των κινηματογραφικών επενδύσεων, επιδιώκεται η ενεργοποίηση ενός συστήματος συνεργιών μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Το σχέδιο νόμου για τις χορηγίες διακρίνει με σαφήνεια τις χορηγίες που αποσκοπούν στην παραγωγή και ενίσχυση του σύγχρονου πολιτισμού από τις χορηγίες που απευθύνονται στη συντήρηση, αξιοποίηση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθορίζοντας τους κανόνες, τις προϋποθέσεις και το πλαίσιο της χορηγίας σε κάθε περίπτωση. Το σχέδιο νόμου για τις κινηματογραφικές επενδύσεις καλύπτει τα κινηματογραφικά και οπτικοακουστικά έργα και θεσπίζει κίνητρα για την ενίσχυσή τους.

Για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα 2006 οργανώθηκε ένα σύνθετο σχήμα διοίκησης του θεσμού που περιλαμβάνει αφ' ενός έναν Οργανισμό-νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα λειτουργίας την 31.12.2006 για τις ήπιες ενέργειες (εκδηλώσεις κ.λ.π.) και αφ' ετέρου την ενεργοποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τις υποδομές. Ταυτόχρονα, θεσπίστηκε με διάταξη νόμου η εκκαθάριση του Οργανισμού για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα Θεσσαλονίκη 1997, και διατάχθηκε η διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου και ελέγχου κανονικότητας και νομιμότητας των δαπανών με λήξη της εκκαθάρισης την 31.12.2005.

Η συμμετοχή όλης της κοινωνίας στα πολιτιστικά δρώμενα εξασφαλίζεται με δύο νέους θεσμούς: Με το νόμο 3323/2005 συστήθηκε η Κυβερνητική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού με Πρόεδρο τον Πρωθυπουργό της χώρας και αποστολή τη σύνδεση του πολιτισμού με την παιδεία και την κοινωνία της γνώσης, καθώς και την ανάδειξη της

πολιτιστικής διάστασης της εξωτερικής μας πολιτικής. Παράλληλα, συστήνεται με νόμο ο Οργανισμός Εθελοντισμού «Έργο Πολιτών», νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με αποστολή την ανάπτυξη και αξιοποίηση του εθελοντικού ιδεώδους στο χώρο του πολιτισμού.

Η προσπάθεια για μια νέα προσέγγιση στον πολιτισμό συνοδεύεται και από τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης. Με αυτόν το στόχο, έχει συνταχθεί σχέδιο νόμου για νέο Οργανισμό του Υπουργείου Πολιτισμού, ο οποίος προβλέπει πλήρη αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του με βάση τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς και αντίστοιχο σχέδιο νόμου για το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων. Και τα δύο αυτά σχέδια νόμου βρίσκονται στο στάδιο της διαβούλευσης, ενώ συντάσσονται επίσης σχέδια προεδρικών διαταγμάτων για τη μετατροπή των μεγαλύτερων μουσείων της χώρας από δημόσιες υπηρεσίες κλασικού τύπου σε αυτόνομα νομικά πρόσωπα.

Ειδικότερα για τον τομέα της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, η οποία αποτελεί κατά το Σύνταγμα υποχρέωση του Κράτους, αναθεωρείται ο αρχαιολογικός νόμος. Προχωρούν τα μεγάλα αρχαιολογικά έργα και τα μουσεία και σύντομα θα ξεκινήσει επικοινωνιακή καμπάνια για να προσελκύσει το κοινό στις νέες, αναβαθμισμένες πολιτιστικές υποδομές.

Στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού, έχει ήδη συνταχθεί σχέδιο νόμου με το οποίο εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την κοινοτική ως προς τα πνευματικά δικαιώματα. Αναζητούνται επίσης ρεαλιστικές και σύγχρονες λύσεις για την αναδιοργάνωση και στέγαση των μεγάλων πολιτιστικών φορέων (Λυρική, Κρατικές Ορχήστρες κ.λ.π.), ώστε να μπορέσουν να αναπτυχθούν.

Επιδιώκεται η σύζευξη του πολιτισμού με την κοινωνία της πληροφορίας με τη χρηματοδότηση πολλών δράσεων ψηφιοποίησης των πολιτιστικών αγαθών, ενώ έχει εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση από το Γ΄ ΚΠΣ για δύο προγράμματα με θέμα την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την κατάρτιση νέων σε επαγγέλματα που έχουν σχέση με τον πολιτισμό.

Όλες οι επιμέρους πολιτικές μας έχουν ως κοινούς στόχους:

- την αύξηση της ζήτησης για το πολιτιστικό προϊόν με τη σταδιακή προσαρμογή του πολιτιστικού τομέα στα νέα δεδομένα της κατανάλωσης άτυπων και συμβολικών αγαθών,
- την αύξηση της απασχόλησης με καλύτερη εξειδίκευση
- την καλύτερη οργάνωση του τομέα, ώστε να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις

Με τις μεταρρυθμίσεις αυτές, ο πολιτιστικός τομέας θα ξεφύγει από τη στασιμότητα και θα συμβάλει αφενός στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του Έλληνα και αφετέρου στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Παράρτημα 2: Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»

Το Πρόγραμμα «ΠΟΛΙΤΕΙΑ» αποτελεί ένα εργαλείο δημόσιας πολιτικής με στόχο την επανίδρυση της Δημόσιας Διοίκησης, τη διευκόλυνση της προσαρμογής των κρατικών και δημόσιων υπηρεσιών στις μεταβαλλόμενες κοινωνικές ανάγκες και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας σε ένα αβέβαιο διεθνές περιβάλλον. Το Πρόγραμμα αποτελείται από 6 κύρια υποπρογράμματα και ένα έβδομο παροχής τεχνικής βοήθειας.²

Υποπρόγραμμα 1 : Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων

Μέτρο 1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των υπηρεσιών μιας στάσης

Μέτρο 1.2. Εξυπηρέτηση Ειδικών Ομάδων Πολιτών.

Μέτρο 1.3. Άρση Διοικητικών Εμποδίων(Cut Red Tape) και ανασχεδιασμός διοικητικών διαδικασιών.

Υποπρόγραμμα 2: Νέα Συστήματα Οργάνωσης και Διοίκησης Δημοσίων Υπηρεσιών.

Μέτρο 2.1. Αναδιοργάνωση Κεντρικής Διοίκησης

Μέτρο 2.2. Ανασυγκρότηση της Αποκέντρωσης (Περιφέρεια).

Μέτρο 2.3. Διάκριση μεταξύ των επιτελικών και των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων

Μέτρο 2.4. Καθιέρωση Συστημάτων ISO.

Μέτρο 2.5. Καθιέρωση Συστημάτων Διοίκησης Ολικής Ποιότητας : Αυτό-αξιολόγηση Δημοσίων Οργανώσεων

Μέτρο 2.6. Εφαρμογή Συστήματος Μέτρησης Απόδοσης Δημοσίων Οργανώσεων.

Μέτρο 2.7. Εισαγωγή Συστημάτων Στρατηγικού Προγραμματισμού στη Δημόσια Διοίκηση.

Υποπρόγραμμα 3 : Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Μέτρο 3.1. Ανάπτυξη πιστοποιημένων δικτυακών τόπων και διαδικτυακών πυλών.

² Το πλήρες κείμενο του Ε.Π. «ΠΟΛΙΤΕΙΑ» είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. (<http://www.gspa.gr/%283601258364398353%29/eCportal.asp?id=2374&nt=60&pID=261&lang=1>)

- Μέτρο 3.2.** Ασφάλεια ψηφιακών συναλλαγών (Ηλεκτρονική αυθεντικοποίηση και διαχείριση ψηφιακών υπογραφών).
- Μέτρο 3.3.** Τυποποίηση της ψηφιακής συνεργασίας μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών (G2G – Διαλειτουργικότητα).
- Μέτρο 3.4.** Δημιουργία δικτυακών τόπων με προστιθέμενη αξία για Πολίτες και Επιχειρήσεις (ποιότητα περιεχομένου)
- Μέτρο 3.5.** Καινοτομίες στη Δημόσια Διοίκηση

Υποπρόγραμμα 4 : Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού.

- Μέτρο 4.1.** Προγραμματισμός Ανθρωπίνων Πόρων – Σύστημα Προσλήψεων
- Μέτρο 4.2.** Στοχευμένη Εκπαίδευση και Κατάρτιση του Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης
- Μέτρο 4.3.** Βελτίωση των Συστημάτων και Μεθοδολογιών Εκπαίδευσης των Δημοσίων Υπαλλήλων.
- Μέτρο 4.4.** Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης Δημοσίων Υπαλλήλων.
- Μέτρο 4.5.** Ανασυγκρότηση Υπαλληλικού Σώματος.

Υποπρόγραμμα 5 : Διαφάνεια και Αξίες Χρηστής Διακυβέρνησης

- Μέτρο 5.1.** Συμμετοχή των πολιτών και επιχειρήσεων στη λήψη αποφάσεων.
- Μέτρο 5.2.** Ανάπτυξη Αποτελεσματικού Θεσμικού Πλαισίου για τη διαφάνεια.
- Μέτρο 5.3.** Πολιτικές Επαγγελματικής Κοινωνικοποίησης.
- Μέτρο 5.4.** Μηχανισμοί Ελέγχου.

Υποπρόγραμμα 6 : Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών.

- Μέτρο 6.1.** Βελτίωση της Υποδομής και Ενίσχυση της Λειτουργίας του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού Κλήσεων Έκτακτης Ανάγκης (112)
- Μέτρο 6.2.** Καθιέρωση Εθνικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης.
- Μέτρο 6.3.** Ανάπτυξη Βάσης Δεδομένων σε Εθνικό Επίπεδο για θέματα Πολιτικής Προστασίας.
- Μέτρο 6.4.** Βελτίωση Υποδομών των Υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας
- Μέτρο 6.5.** Καθιέρωση Ενιαίου Συστήματος Εκπαίδευσης Στελεχών Πολιτικής Προστασίας

Υποπρόγραμμα 7 : Τεχνική Βοήθεια.

Παράρτημα 3: Η Στρατηγική της Ελλάδας για τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

(ανά Ολοκληρωμένη Κατευθυντήρια Γραμμή)

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 9: Για να διευκολυνθεί η διάδοση και η πραγματική χρήση των ΤΠΕ και να οικοδομηθεί μια κοινωνία της πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς

1. Κύριοι Στόχοι:

- Ώθηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας, ώστε η Ελληνική Οικονομία ώστε να μετατραπεί σε μια Οικονομία βασισμένη στη γνώση, μέσω ενός «οριζόντιου» Επιχειρησιακού Προγράμματος για την «Κοινωνία της Πληροφορίας»
- Ανάπτυξη μιας συνεκτικής «Ψηφιακής Στρατηγικής» για την Ελλάδα για τη χρονική περίοδο 2006-2013, η οποία τοποθετεί τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών στις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας.

Τους τελευταίους 18 μήνες, η πρόοδος στον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι σημαντική:

2. Κύριες Δράσεις των τελευταίων 20 μηνών:

Στρατηγική και Υλοποίηση

- α. Σύσταση της Επιτροπής για τον καθορισμό της Στρατηγικής και την Ανάπτυξη της Πληροφορικής τον Ιούνιο του 2004, η οποία αποτελεί το ανώτατο θεσμοθετημένο όργανο για την χάραξη στρατηγικής στον τομέα των ΤΠΕ, και η οποία αναφέρεται στην Κυβερνητική Επιτροπή.
- β. Έναρξη της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, το οποίο μετρά την θετική επίπτωση των ΤΠΕ στο επίπεδο του πολίτη και της επιχείρησης και μεταφέρει διεθνή τεχνογνωσία.

Βελτίωση της παραγωγικότητας

- α. περισσότερες από 23.000 μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις έχουν χρηματοδοτηθεί μέσω της δράσης «Δικτυωθείτε» ώστε να υιοθετήσουν ΤΠΕ και το Διαδίκτυο στις λειτουργίες τους. Το προσωπικό περισσότερων από 16.500 τέτοιων επιχειρήσεων εκπαιδεύτηκε στην χρήση των νέων αυτών

τεχνολογιών (συνολικός προϋπολογισμός €90 εκατ. συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής συμμετοχής των επιχειρήσεων).

- β. περίπου 2.500 μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση στη δράση «Επιχειρείτε Ηλεκτρονικά», για να μεταφέρουν επιχειρησιακές λειτουργίες τους σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες (συνολικός προϋπολογισμός €275 εκατ. συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής συμμετοχής των επιχειρήσεων).
- γ. σχεδόν 200 εταιρίες χρηματοδοτούνται για να αναπτύξουν 470 σημεία Ασύρματης Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Wi-Fi) για την παροχή ανταγωνιστικότερων υπηρεσιών (συνολικός προϋπολογισμός €10,5 εκατ.).

Αποδοτικότητα της Δημόσιας Διοίκησης μέσω των ΤΠΕ

- α. Έναρξη υλοποίησης του έργου «Σύζευξις», ενός δικτύου μεγάλης κλίμακας για το δημόσιο τομέα. Το έργο «Σύζευξις» αφορά στην προμήθεια υπηρεσιών με χρήση Service Level Agreement (SLA) για 3 έτη, συγκεντρώνει τη ζήτηση και βελτιώνει τη συνολική αποδοτικότητα της Δημόσιας Διοίκησης, δισυνδέοντας 1800 σημεία ενώ 700 επιπλέον σημεία θα ενταχθούν στο δίκτυο. (συνολικός προϋπολογισμός €90 εκατ.)
- β. Μέσω μιας νέας πρωτοβουλίας, περίπου €100 εκατ. προορίζονται για την ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών που έχουν άμεση επίδραση στην καθημερινή ζωή των πολιτών.

3. Δράσεις για την περίοδο 2005-2008 και μετέπειτα:

Στρατηγική και Εφαρμογή

Έχει καταρτισθεί μία νέα «Ψηφιακή Στρατηγική» για την περίοδο 2006-2013, η οποία βρίσκεται ήδη σε δημόσια διαβούλευση. Η νέα ψηφιακή στρατηγική αντιμετωπίζει τις νέες τεχνολογίες ως μία στρατηγική προτεραιότητα της Ελλάδας για την περίοδο 2006-2013. Η νέα ψηφιακή στρατηγική είναι πλήρως συμβατή τόσο με το σχέδιο δράσης «Jobs & Growth», όσο και με τη νέα Ευρωπαϊκή πολιτική για την Κοινωνία της Πληροφορίας, με την ονομασία «i2010».

Η ψηφιακή στρατηγική περιλαμβάνει δύο κύριους στόχους:

- α. Βελτίωση της παραγωγικότητας μέσω της χρήσης των ΤΠΕ και νέων δεξιοτήτων
- β. Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής

Οι δύο στρατηγικοί στόχοι αναλύονται περαιτέρω σε 6 κύριες συνιστώσες:

Βελτίωση της Παραγωγικότητας

- Προώθηση χρήσης ΤΠΕ σε επιχειρήσεις

Παροχή ψηφιακών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις

Ενίσχυση του ρόλου του κλάδου των ΤΠΕ στην Ελληνική Οικονομία

Προώθηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς που αξιοποιούν ΤΠΕ

Ποιότητα Ζωής

- Βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω ΤΠΕ
- Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τον πολίτη

Βελτίωση της επιχειρηματικότητας

- α. ένας πρόσθετος αριθμός 12.000 μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων θα χρηματοδοτηθούν μέσω της δεύτερης φάσης της δράσης «Δικτυωθείτε» για να υιοθετήσουν ΤΠΕ στις λειτουργίες τους μέχρι το τέλος του 2007 (συνολικός προϋπολογισμός €50 εκατ.)
- β. σχεδόν 15.000 πολύ μικρές επιχειρήσεις θα χρηματοδοτηθούν για να μετασχηματίσουν τις επιχειρηματικές λειτουργίες τους και να εντάξουν ηλεκτρονικές πλατφόρμες στις καθημερινές δραστηριότητές τους (έργο «Μετέχω» με προϋπολογισμό €15 εκατ.).
- γ. ανάπτυξη 500 πρόσθετων σημείων ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης (Wi-Fi) για επιχειρήσεις (προβλ. προϋπολογισμός €10 εκατ.)
- δ. σύστημα ηλεκτρονικών προμηθειών για το Δημόσιο Τομέα, σε λειτουργία μέχρι το τέλος του 2007
- ε. παροχή, με ηλεκτρονικό τρόπο, των 5 πιο συχνά χρησιμοποιούμενων πιστοποιητικών για επιχειρήσεις μέχρι το τέλος του 2008

Η νέα ψηφιακή στρατηγική περιλαμβάνει περισσότερες από 20 συγκεκριμένες δράσεις για την περίοδο μέχρι το 2008 που σχετίζονται με τη βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα, ενώ για την περίοδο 2008-2013 προβλέπει την ανάπτυξη ηλεκτρονικών one-stop-shops για επιχειρήσεις, την ανάπτυξη ενός ενιαίου και μοναδικού κωδικού (ID) για επιχειρήσεις για όλες τις συναλλαγές με το Δημόσιο Τομέα κλπ.

Ποιότητα Ζωής

- α. ένα "καλάθι" ψηφιακών υπηρεσιών στοχευμένων στους πολίτες των περιφερειών αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2008 (προβλ. προϋπολογισμός €30 εκατ.)
- β. Μία μεγάλης κλίμακας καμπάνια ενημέρωσης- εξοικείωσης των πολιτών με τις ΤΠΕ και τα οφέλη τους θα ξεκινήσει το 2006 (προβλ. προϋπολογισμός €5 εκατ.). Η καμπάνια θα υποστηρίζεται από δράσεις εκπαίδευσης στη χρήση των ΤΠΕ σε απομακρυσμένες και λιγότερο ευνοημένες περιοχές της χώρας.

Η νέα ψηφιακή στρατηγική περιλαμβάνει περισσότερες από 15 δράσεις για την περίοδο έως το 2008, οι οποίες σχετίζονται με τη βελτίωση της Ποιότητας Ζωής με χρήση ΤΠΕ (κινητά κέντρα εξοικείωσης με τις ΤΠΕ για τους πολίτες, συγχρηματοδότηση αρχικού τέλους ευρυζωνικής σύνδεσης, δραστηριοποίηση/ ενίσχυση της ευρυζωνικής ζήτησης, ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών για τον πολίτη κλπ.)

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 16: Για να επεκταθούν και να βελτιωθούν οι ευρωπαϊκές υποδομές και να ολοκληρωθούν τα συμφωνηθέντα διασυνοριακά έργα προτεραιότητας

1. **Κύριος Στόχος:**
 - Ενίσχυση της ευρυζωνικότητας και αντιμετώπιση των ευρυζωνικών υποδομών ως υποδομών κρίσιμης προτεραιότητας για τον μετασχηματισμό της Ελληνικής Οικονομίας
2. **Κύριες Δράσεις των τελευταίων 20 μηνών:**
 - α. Υλοποίηση επιδεικτικών δράσεων σε 85 σημεία σε όλη την Ελλάδα, για την προβολή των ωφελειών της ευρυζωνικότητας (συνολικός προϋπολογισμός €11,5 εκατ.)
 - β. Ανάπτυξη 470 σημείων ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης (Wi-Fi) (αναφέρεται επίσης στο Guideline no. 9).
3. **Δράσεις για την περίοδο 2005-2008 και μετέπειτα:**

- α. Ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών για νησιά και απομακρυσμένες περιοχές της χώρας, μέσω της αξιοποίησης του δορυφόρου HellasSat (προβλ. προϋπολογισμός €11 εκατ.)
- β. Ανάπτυξη/ Υλοποίηση Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών σε περισσότερους από 60 Δήμους της Ελλάδας, με κύριο στόχο την αύξηση της διείσδυσης της ευρυζωνικότητας και βασική αρχή τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τόσο πρόσβασης όσο και περιεχομένου.(προβλ. προϋπολογισμός €54 εκατ.)
- γ. Χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών και περιεχομένου με στόχο να ενισχυθούν κρίσιμοι τομείς της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, όπως: Τουρισμός, Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Υγεία και Κοινωνική μέριμνα, Μεταφορές, Πληροφόρηση και Ψυχαγωγία, Λιανικό εμπόριο κλπ. (προβλ. προϋπολογισμός €36 εκατ.-συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής συμμετοχής των επιχειρήσεων)
- δ. Χρηματοδότηση της ανάπτυξης ευρυζωνικής υποδομής στις περιφέρειες της Ελλάδας (προβλ. προϋπολογισμός €140 εκατ. συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής συμμετοχής των επιχειρήσεων).
- ε. Ενίσχυση επενδύσεων που αποσκοπούν στην αύξηση της ζήτησης ευρυζωνικών υπηρεσιών (προβλ. προϋπολογισμός €40 εκατ.)
- στ. Ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών για άτομα με ειδικές ανάγκες (προβλ. προϋπολογισμός €5 εκατ.)

Κατευθυντήρια γραμμή 23 : Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο

1. Κύριος Στόχος:

- Να αναδειχθεί το ανθρώπινο δυναμικό και η "γνώση" ως βασικός μοχλός ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας για την επόμενη δεκαετία

2. Κύριες Δράσεις των τελευταίων 20 μηνών:

Αναβάθμιση Δεξιοτήτων

- α. Περισσότεροι από 23.000 άνεργοι έχουν ολοκληρώσει την εκπαίδευση σε βασικές και προχωρημένες δεξιότητες στις νέες τεχνολογίες στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος 'Κοινωνία της Πληροφορίας'

- β. Σχεδόν €140 εκατ. έχουν δεσμευτεί για την εκπαίδευση 125.000 ανθρώπων σε βασικές δεξιότητες στις νέες τεχνολογίες (εκ των οποίων οι 65.000 είναι άνεργοι)
- γ. Περισσότερα από €80 εκατ. έχουν δεσμευτεί για την εκπαίδευση 6.500 εργαζομένων και 6.500 ανέργων σε προχωρημένες δεξιότητες στις νέες τεχνολογίες
- δ. Ευέλικτα εκπαιδευτικά σχήματα έχουν σχεδιαστεί, για να καλύψουν τις ανάγκες 15.000 ανθρώπων (μεταξύ των οποίων 7.000 άνεργες γυναίκες, 500 άτομα με ειδικές ανάγκες και 7.500 εργαζόμενοι). Ο συνολικός προϋπολογισμός που έχει δεσμευτεί είναι €44 εκατ.

Αναβάθμιση της εργασίας στην οικονομία της γνώσης

- α. Σχεδόν 2.400 άνεργοι σε όλη την Ελλάδα, μεταξύ 18 και 35 ετών, έχουν εκπαιδευτεί και αναβαθμίσει τις δεξιότητές τους στις νέες τεχνολογίες, μέσω της δράσης 'stage', προϋπολογισμού €6,6 εκατ.

3. Δράσεις για την περίοδο 2005-2008 και μετέπειτα:

Αναβάθμιση Δεξιοτήτων

- α. η νέα ψηφιακή στρατηγική καλύπτει την εκπαίδευση σε βασικές και προχωρημένες δεξιότητες για 36.500 εργαζόμενους και άνεργους έως το τέλος του 2008, με έναν πρόσθετο προϋπολογισμό €47 εκατ.

Αναβάθμιση της εργασίας στην οικονομία της γνώσης

- β. η ψηφιακή στρατηγική καλύπτει τις ανάγκες περίπου 10.000 εργαζομένων και ανέργων, όσον αφορά στην απασχόληση στην οικονομία της γνώσης για την περίοδο μέχρι το 2008. Ένας συνολικός προϋπολογισμός των €82 εκατ. έχει δεσμευτεί για αυτόν τον σκοπό.

Κατευθυντήρια γραμμή 24 : Να προσαρμοστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες

1. Κύριος Στόχος:

- Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την οικονομία της γνώσης.

2. Κύριες Δράσεις των τελευταίων 20 μηνών:

- α. σχεδόν 75.000 δάσκαλοι, καθηγητές και εκπαιδευτές έχουν ολοκληρώσει την εκπαίδευσή τους σε νέες τεχνολογίες
- β. περισσότερα από 7.440 εργαστήρια υπολογιστών είναι σε πλήρη λειτουργία σε σχολεία και περισσότεροι από 80.000 ηλεκτρονικοί υπολογιστές έχουν εγκατασταθεί
- γ. το 75% των δημοτικών σχολείων και ουσιαστικά το σύνολο των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι δικτυωμένα μέσω του 'Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου'.
- δ. Όλα τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα συνδέονται στο Διαδίκτυο με ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας, ενώ 12 Πανεπιστήμια (ΑΕΙ) και Τεχνολογικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) συνδέονται μέσω δικτύων υπέρ-υψηλής ταχύτητας.

3. Δράσεις για την περίοδο 2005-2008 και μετέπειτα:

- α. ενσωμάτωση εκπαιδευτικού λογισμικού στο σχολικό πρόγραμμα
- β. σύμφωνα με τη νέα ψηφιακή στρατηγική, μέχρι το 2013 το Διαδίκτυο πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των περισσότερων μαθημάτων, μέσα από νέα σχολικά προγράμματα